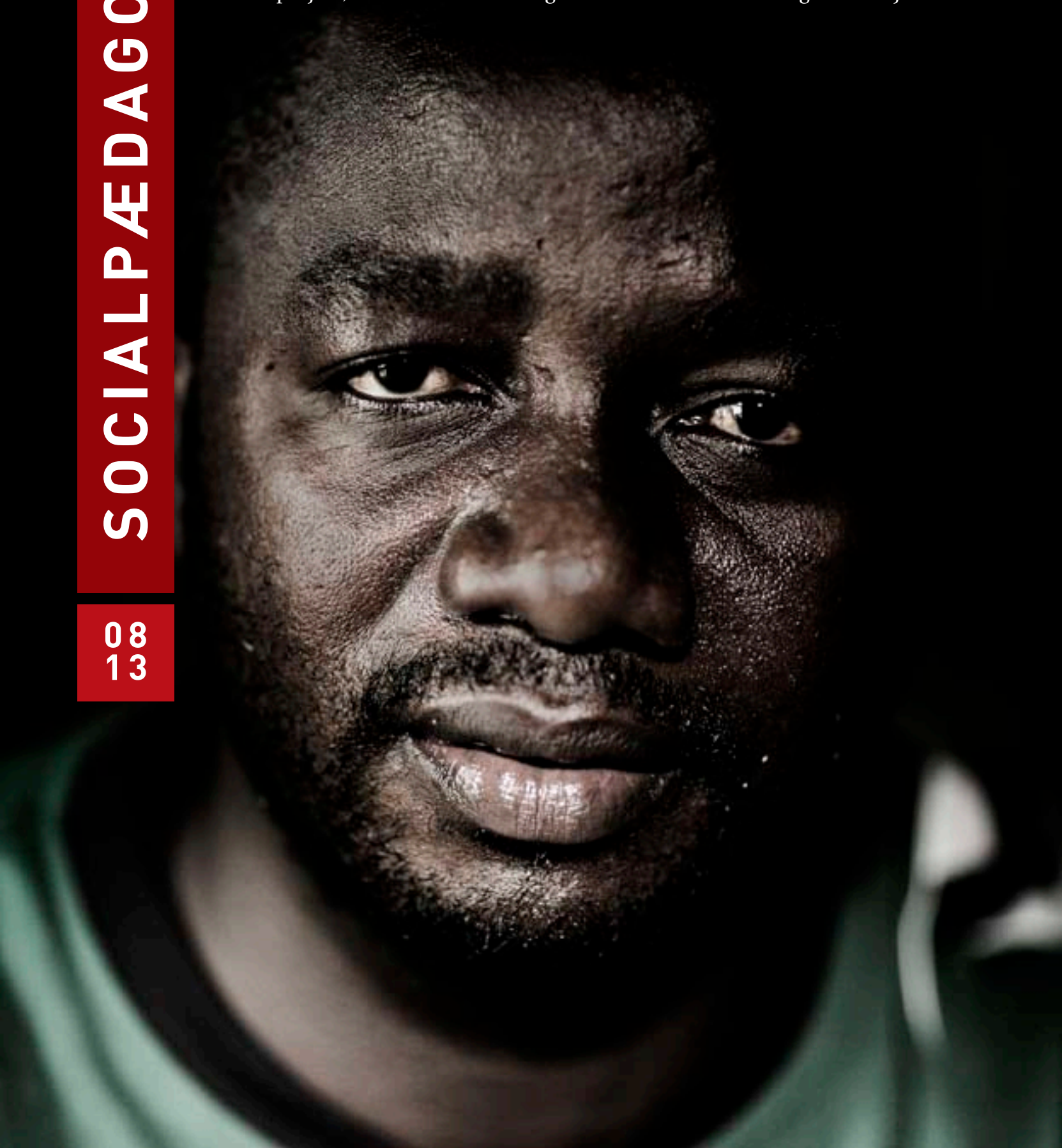

Fodbold for forsoning

Som 10-årig blev Bashiru Ndanema børnesoldat. I dag er han fodboldtræner i et projekt, der skal skabe tillid og sammenhold mellem tidligere dødsfjender

08/2013

12. APRIL

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 09/13, der udkommer den 27. april, er mandag den 15. april kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 10/13 er den 29. april kl. 12.
For tekstsideannoncer er deadline til 10/13 onsdag den 24. april.

Redaktionen af 08/13 er afsluttet den 04.04.2013

Abonnement

Abonnementspris 2013:
940,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 45,00 kr. + porto

Oplag

42.167 i perioden
01.07.11-30.06.12

Tryk og produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Jeppe Carlsen

KOMMENTAR

Vi er sat i verden for at skaffe indflydelse til glæde og gavn for medlemmerne. Og det gør vi ved at være med der, hvor diskussionerne finder sted, og beslutningerne tages

Det stærkeste ord er ja

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Der har på det seneste været en del debat om fagbevægelsens rolle. Senest om deltagelsen i regeringens arbejde med en tillidsreform. Skal man melde sig ud af samarbejdet med regeringen for at protestere over forløbet i de igangværende OK-forhandlinger med lærerne eller fordi man ikke bryder sig om vækstpakken? Eller skal man blive ved bordet og få indflydelse på arbejdet med at udvikle den offentlige sektor?

Vores holdning er klar: Det er bedre at være inde og med end at stå udenfor. Vi ønsker ikke at være en protestfagbevægelse. Vi er sat i verden for at skaffe indflydelse til glæde og gavn for medlemmerne. Og det gør vi ved at være med der, hvor diskussionerne finder sted, og beslutningerne tages.

Det er helt misforstået at fremstille det sådan, at fordi regeringen gennemfører noget, vi ikke kan lide, så skal vi ikke holde fast i at søge indflydelse og være med ved bordet. Jeg er af den overbevisning, at det stærkeste ord i fagligt arbejde ikke er et nej, men et ja. Et ja betyder nemlig, at du har været med, fået indflydelse – men det er selvfølgelig også at tage et ansvar og turde tage det. Du får ikke det hele, når du indgår i en forhandling. Men ved at stå udenfor, får du ikke noget.

Det har jo allerede vist sig en hel del gange, hvor vi har opnået konkrete resultater ved at deltage, når regeringen indbyder til samarbejde. Lad mig nævne:

- den kriminelle lavalder er nu 15 år igen
- fattigdomsydelserne er afskaffet
- psykisk arbejdsmiljø er ligestillet med fysisk arbejdsmiljø
- tilsyns- og godkendelsesreformen, der kan blive det største kvalitative løft for vores område, som vi har set i mange år.

Og på listen over tiltag/emner, der er på trapperne, står bl.a.:

- evalueringen af kommunalreformen
- en ny pædagoguddannelse
- arbejdet med faglighed, kvalitet og tillid
- organisering og indhold i arbejdsmarkedspolitikken.

Vi er allerede godt placeret i forhold til arbejdet og har indflydelse. Vi ved naturligvis ikke, hvor det ender, og vi skal ikke hvile på laurbærene, men fortsætte arbejdet med at påvirke og søge indflydelse på disse emner, der er meget vigtige for vores medlemmer. Alt andet vil være torskedumt, og i sidste ende ville det være at svigte medlemmerne og deres interesser.

Vi er, vi har altid været, og vi skal blive ved med at være en fagfor- ening, der vil og kan og tør skabe resultater. Og som selvfølgelig også er kritisk og protesterer, når der er brug for det.

INDHOLD

FOTO: JEPPE CARLSEN

08

04 ANBRAGTES UDDANNELSE

Ny SFI-undersøgelse viser, at anbragte børn halter bagefter skolemæssigt – og at der er behov for massive indsatser for at fastholde anbragte og tidligere anbragte i uddannelsessystemet. Socialpædagogerne har en række konkrete forslag, der kan hæve uddannelsesniveaet

04 Behov for massive indsatser**05 Hjem – uden skolegang****08 INTERNATIONALT**

Med fodboldturneringer som omdrejningspunkt arbejder den danske organisation Play31 for at forsone gamle dødsfjender efter den blodige borgerkrig i Sierra Leone, som sluttede for mere end ti år siden. Men det er en stor opgave at skabe tillid og tro på sammenhold mellem de forhenværende børnesoldater og de pårørende til deres ofre. Traumerne er enorme på begge sider, fortæller Pel Koroma, der er Play31's lantedirektør i Sierra Leone. Vi fortæller om det sociale arbejde med forsoning i et af de hårdest ramte områder i et land, der trods enorme naturressourcer er et af de fattigste i verden

08 Forsoning gennem fodbold**11 Fra børnesoldat til fodboldtræner****13 14-årig i krig for sin by**

FOTO: NINA S. LUND PETERSEN

20

14 MØNSTERBRYDER

Morten er 24 år, udviklingshæmmet og vokset op i et misbrugerhjem. Og gennem et årti havde han selv et misbrug. Men for to år siden traf han en beslutning og stoppede sit misbrug. Morten er mønsterbryder, for almindeligvis er det meget svært for udviklingshæmmede at komme ud af deres misbrug, fortæller socialpædagog Lise Banke, der er hjemmevejleder for Morten

14 Jeg er ikke længere misbruger**17 De har brug for ekstra støtte****19 SOCIALTILSYN**

Bedre tilbud til udsatte børn og handicappede

20 HOSPITALSPÆDAGOGER

Han var lige blevet opereret, og normalt kan det være svært at få børnene ud af sengen i tiden efter, men drengen ville arbejde videre med det billede, han var i gang med. Hospitalspædagogerne på HC Andersen Børnehospital i Odense har stor succes med deres arbejde med de indlagte børn. De kan give børnene et frirum, de kan se det hele barn og ikke kun det syge, og de kan arbejde med det, barnet kan, fortæller seks socialpædagoger, der lige har afsluttet et pilotprojekt med et stort skrot-værksted

20 Skrot fik børnene ud af sengen**24 UNGDOMSKRIMINALITET**
Helhedsindsatser virker bedst**25 BØGER****26 KOMMUNALREFORMEN**
Silke, Emilie og Kaj**28 SYNSPUNKT**
Når unge skal hjælpes på ret kurs

ANBRAGTES UDDANNELSE

Behov for massive indsatser

Der skal en større indsats til for at fastholde anbragte og tidligere anbragte unge i uddannelsessystemet. Sådan lyder en af konklusionerne i en ny undersøgelse fra SFI og Socialpædagogerne bakker op med konkrete forslag

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Unge, der er anbragt uden for hjemmet, klarer sig ofte dårligt i skolen. Over halvdelen af de anbragte 15-årige får specialundervisning, og en stor del er bagefter i skolen.

Sådan lyder nogle af resultaterne i en ny SFI-undersøgelse, der følger alle børn født i 1995, der som 15-årige enten er eller har været anbragt uden for hjemmet.

I resuméet konkluderer forskerne, at det tydeligvis ikke er let at være anbragt ung:

‘Anbragte og hjemgivne unge er dårligere stillet end jævnaldrende unge i forhold til kontinuerlig skolegang, som er en nødvendighed i et videre uddannelses- og beskæftigelsesperspektiv. De anbragte unge har større besvær end andre ved at holde trit med deres jævnaldrende i skolemæssig henseende. Flere er startet sent i skolen, og over halvdelen har ikke nået 9. klasse som 15-årig. Samtidig modtager mange anbragte unge specialundervisning.’

Undersøgelsen viser dog også, at de anbragte har meget andet at slås med end regnestykker og staveord. Således har 21 pct. mindst én diagnose på et handicap eller en langvarig sygdom. Mange har alvorlige psykiske og adfærdsmæssige problemer, og flere viser eksempelvis tegn på depression.

I pressemeddelelsen påpeger forskerne derfor, at der er behov for ‘massive indsatser for at fastholde de unge i uddannelsessystemet og væk fra misbrug og kriminalitet’.

I selve rapporten pointeres det også, at ‘der er behov for større fokus på anbragte og hjemgivne unges tilknytning til almenområdet, hvis de skal sikres en ordentlig overgang til et selvstændigt voksenliv’.

Behov for forandring

Socialpædagogernes formand Benny Andersen er helt enig i, at der er behov for forandring:

– Det er dybt foruroligende, at det går så skidt med anbragte børns skolegang. Skole og uddannelse er jo den sikreste vej til et bedre liv. Så det skal vi kunne gøre bedre, siger han i en pressemeddelelse.

Benny Andersen hæfter sig blandt andet ved, at SFI-undersøgelsen viser, at de voksne omkring de anbragte børn vurderer, at kun omkring 70 pct. af børnene vil være i stand til at klare folkeskolens afgangsprøve.

– Vi bør hæve overliggeren og sætte et ambitiøst mål for, at 90 pct. af alle anbragte børn gennemfører folkeskolen. Vi vil med vores socialpædagogiske faglighed i hånden gerne være med til at sikre, at anbragte børn får den skolegang, de skal have, og som er den bedste adgangsbillet for dem – og alle andre børn – til et godt og selvstyrende liv. Det handler om at skabe helhed og kontinuitet i børnenes liv. Det, der foregår mellem 15 og 8, har ligeså stor betydning som det, der foregår mellem 8 og 15 i skolen. Derfor vil det være oplagt, at de voksne, der kender børnene på de døgninstitutioner, hvor børnene lever deres liv, også bliver brugt til støtte i forbindelse med folkeskolen, siger han.

Socialpædagogerne foreslår bl.a. at:

- Man bør se på de økonomiske forhindringer og barrierer, der er til stede for at anbragte børn støttes og fastholdes i skolesystemet. Det må fx ikke være økonomi, der afgør, om et anbragt barn undervises på en intern skole eller på en almindelig folkeskole.
- Man skal skabe mulighed for at etablere ‘overgangs-lærer-funktioner’, der kan sikre anbragte børns overgang til det normale skolesystem.

- Man bør styrke samarbejdet mellem alle parterne omkring det anbragte barn – de biologiske forældre, anbringelsesstedet, familieplejen den interne skole og de eksterne uddannelsesinstitutioner (fx folkeskoler).
- Konkret skolevurdering af barnet som en fast del af §50-undersøgelser og i handleplaner.

På nogle punkter er der allerede nu noget positivt at bygge videre på. Således viser SFI-undersøgelsen også, at størstedelen af de anbragte unge til trods for deres vanskeligheder har et positivt syn på deres skole, idet 70 pct. godt kan lide at gå i skole. Når der tages højde for de unges fami-

liebaggrund, forventer de anbragte unge også i højere grad end andre 15-årige at få en mellem-lang videregående uddannelse. I rapporten giver forskerne dette bud på en forklaring:

‘De mellemlange videregående uddannelser dækker over en lang række af de såkaldte velfærdsuddannelser som pædagoger, socialpædagoger, socialrådgivere, politibetjente og sygeplejersker, som de unge kan tænkes at have haft kontakt med i løbet af deres anbringelse. Kontakten kan derved tænkes at have inspireret de unge.’ ■

‘Anbragte 15-åriges hverdagsliv og udfordringer’ kan hentes på www.kortlink.dk/c8x7

ANBRAGTES UDDANNELSE

Hjem – uden skolegang

14 pct. af de 15-årige, der er kommet hjem efter en anbringelse, går slet ikke i skole. ‘Dybt uacceptabelt’, siger Socialpædagerne

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hver gang der er syv 15-årige, som alle har sagt farvel til en plejefamilie, en døgninstitution eller et andet anbringelsessted for at flytte tilbage til far og/eller mor, går et af børnene slet ikke i skole. Det er et af resultaterne i SFI's undersøgelse af, hvordan det går de børn fra årgang 1995, der som 15-årige er eller har været anbragt.

Samlet set er det 5 pct. af de anbragte og tidligere anbragte 15-årige, der slet ikke får nogen undervisning – men det dækker over store forskelle mellem dem, der stadig er anbragt og dem, der er kommet hjem igen. I rapporten står der:

‘Tallet er sammensat af meget forskellige resultater, idet 3,5 pct. af de unge, som er anbragt på en institution, ikke modtager undervisning, hvorimod alle unge med ophold i en plejefamilie får undervisning. Og blandt de unge, som nu igen bor hjemme i familien, er det 14 pct. som ingen undervisning modtager. Den manglende skolegang kan dels være en følge af, at kommunen (midlertidigt) ikke har noget at tilbyde den unge,

dels være en følge af den unges egen adfærd (udeblivelse fra undervisningen).’

Resultatet kommer bag på forskerne, der skriver: ‘At den største andel, som i en periode ingen undervisning får, netop findes blandt de hjemgivne, er overraskende. Baggrunden for at hjemgive en ung anbragt må ideelt set være, at familiens og den unges situation er forbedret og stabiliseret så meget, at en hjemgivelse skønnes forsvarlig. Derfor er det en situation, der burde kunne forberedes og herunder hører at tage stilling til, hvor og hvordan den unges fortsatte skolegang skal foregå.’

Socialpædagogens formand, Benny Andersen, hæfter sig også ved forholdene for de unge, der ikke længere er anbragt:

– Det er dybt uacceptabelt, at en så stor gruppe børn slet ikke modtager undervisning. Og når man ser på de andre data, der ligger på den gruppe, er der ikke noget der tyder på, at de har det bedre end de andre anbragte børn – og dermed, om de overhovedet burde have været sendt hjem. Det er en fallit, at vi på den måde svigter de her drenge og piger.

Helt så bastant udtrykker forskerne sig ikke. De skriver, at de fleste uden aktuel skolegang havde adfærdsmæssige problemer, som placerede dem uden for normalområdet og konkluderer:

‘Det kan være en af årsagerne til deres fravær i undervisningen, men kommunale svigt må også formodes at spille en rolle.’ ■

Fodbold for forsoning

INTERNATIONALT

Forsoning gennem fodbold

Organisationen Play31 har bragt titusinder af mennesker sammen efter en af verdens mest grusomme krige. Opskriften er enkel: Giv tidligere fjender en chance for at spille fodbold med hinanden

Af Morten Bonde Pedersen, redaktionen@sl.dk
Foto: Jeppe Carlsen

Sig Sierra Leone, og mange vil tænke på afhuggede lemmer og børnesoldater. Andre vil tænke på filmen 'Blood Diamonds' med Leonardo Di Caprio i hovedrollen. Filmen foregik under den 10 år lange borgerkrig, der martrede det lille vestafrikanske land og vakte voldsomme reaktioner internationalt. Ikke mindst fordi titusindvis af stof- og alkoholpåvirkede børnesoldater blev brugt i de blodige opgør om landets diamantminer.

Det endelige punktum for krigen blev sat i 2002. Siden da er det lykket for den danske organisation Play31 at hjælpe med at heale traumerne hos 50.000 mennesker og få dem til at leve

sammen, selvom de tidligere bekrigede hinanden. Kernen i Play31's arbejde er store fodboldfestivaler, som finder sted 20 til 30 gange om året.

En festival består af tre fodboldkampe – en for børnene, en for kvinderne og en for mændene. Kampene spilles typisk fra midt på dagen til tidligt på aftenen, og herefter er der fællesspisning for alle spillere og tilskuere, omkring 1.000 mennesker i alt.

Beboerne i værtslandsbyen åbner deres hjem for gæsterne. På den måde nøjes deltagerne ikke kun med at spille fodbold, spise og danse sammen. De tilbringer også natten i samme landsby.

– Tit er den slags aktiviteter det første skridt mod forsoning for de mennesker, der har været adskilt siden krigen. Vi kalder det fodbold for forsoning, fortæller Jakob Silas Lund.

Han er stifter af Play31 og leder i dag den lille organisation, der i Danmark baserer sig på en gruppe frivillige.

Bange for at fortælle

I 2008 blev 37-årige Pel Koroma ansat som Play31's lendedirektør i Sierra Leone. Hans opgave består blandt andet i at køre rundt til landsbyerne for at bringe tidligere fjender sammen.

– Da vi begyndte vores arbejde, oplevede vi, at der mange steder stadig var ondt blod mellem mennesker, selvom krigen dengang havde været forbi i seks-syv år, fortæller han.

– Det var svært at få de mennesker i tale, som havde kæmpet i krigen. De troede, vi var fra FN's Krigsforbryderdomstol. Når vi bad dem fortælle deres historie, troede de, at vi var kommet for at afhøre dem om krigens grusomheder. Det tog lang tid at overbevise dem om, at det ikke var derfor, vi spurgte til deres oplevelser. Efterhånden fik vi dem overbevist om, at vi var der for at hjælpe, og at første skridt på vej mod at komme sig over krigen, var at få talt om det, de havde været igennem, siger han.

Pel Koroma tilføjer, at mange mennesker gik rundt med ubehandlede traumer.

– Nogle mennesker i landsbyerne stod alene med deres problemer. En kvinde kunne have

Play31 – prisbelønnet frivilligt arbejde

Play31 blev stiftet i 2008 af Jakob Silas Lund, der dengang studerede menneskerettigheder på Columbia University i New York. I 2010 rykkede Play31 til København, hvor et hold af mennesker med erfaring inden for NGO-arbejde eller medier nu står for den daglige drift. Alle arbejder frivilligt.

Play31 har vundet flere priser for sit arbejde, blandt andet den prestigefyldte Beyond Sports-pris i kategorien 'Bedste brug af sport som konfliktløsning'. Juryen bag prisen er den tidligere britiske premierminister Tony Blair, ærkebispe Desmond Tutu fra Sydafrika og en række andre prominente navne.

mistet mand og flere børn uden at have nogen at snakke med det om. Oven i købet kunne hun have økonomiske problemer, fordi hun nu stod alene med resten af børnene. Vi opfordrede folk i landsbyerne til at være der for hinanden. Dels for at lytte og dels for at hjælpe hinanden på det praktiske plan.

– Vi har inddraget de religiøse fællesskaber, kirkerne og moskeerne, og gjort dem opmærksomme på de tilfælde, vi kendte, hvor nogen havde det ekstra svært. Heldigvis oplevede vi, at folk begyndte at hjælpe hinanden. Selvom langt de fleste knap har til dagen og vejen, ser vi, at der her og der bliver en skål ris og en hjælpende hånd til overs til de allerværst stillede, siger Pel Koroma.

Vidner udsættes for mistanke

Han forklarer, at medarbejderne ved Play31 i forsoningsarbejdet deler landsbyboerne ind i tre kategorier. Først og fremmest er der ofrene for krigens grusomheder.

Den anden gruppe er de mennesker, som selv har begået overgreb. Mange af dem er i dag mænd omkring 25-30 år, der under krigen kæmpede som børnesoldater. De blev typisk kidnappet fra deres familier som små og hjernevasket af oprørshæren RUF. Påvirket af alkohol og stoffer blev de sendt ind i byer for at dræbe og plyndre, efterhånden som oprørshæren rykkede frem fra nabolandet Liberia.

Den tredje gruppe er vidnerne til grusomhederne. Det er typisk de mennesker, som ikke nåede at flygte til udlandet under krigen.

– Selvom de ikke selv blev angrebet, kan de alligevel være traumatiserede over det, de har set. Og samtidig har mange af dem været udsat for mistanke. De var tit de første, der blev anklaget,

når flygtende landsbyboere vendte tilbage og fandt deres huse brændt ned eller deres afgrøder plyndret, fortæller Pel Koroma.

Kvinderne vigtige

I de fleste afrikanske samfund er kønsrollemønstrene langt mere traditionelle end i vores del af verden. Derfor har Play31 hele tiden lagt stor vægt på at involvere kvinder og børn i forsoningsarbejdet, fortæller Pel Koroma.

– Vi startede med at uddanne 20 fredsambassadører og sørgede for, at halvdelen var kvinder. De lærte noget om forsoningsarbejde, om kommunikation, om at lytte og om at heale traumer. Bagefter tog de hjem til deres landsbyer og underviste andre. De prøver at skabe forståelse for, at forsoning er en forudsætning for, at landsbyerne kan udvikle sig, så folk kan komme ud af fattigdommen.

Det er ikke kun som fredsambassadører, at kvinderne spiller en rolle. De inddrages så vidt muligt også i selve fodboldaktiviteterne. Teenagepigerne har deres egne hold, og de voksne kvinder laver mad til den fest, som to landsbyer holder sammen aftenen efter, at de har spillet kampe mod hinanden.

– Når en kvinde serverer mad for en mand, der har voldtaget hende under krigen, gør det noget ved begge parter. Manden begynder at tænke over, hvad det er, han har gjort. Og kvinden viser en enorm styrke ved at lave mad til ham, og allerede dér er hun ved at komme videre i sit liv. Hun er parat til at acceptere, at situationen nu er anderledes end under krigen. At de nu skal kunne leve sammen. Forestil dig så, hvilket sammenhold det skaber, når holdet, som de er fælles om, vinder en kamp, siger Pel Koroma. ■

KØNSROLLER Kvinderne inddrages så vidt muligt i fodboldaktiviteterne. Teenagepigerne har deres egne hold, og de voksne kvinder laver mad til den fest, som to landsbyer holder sammen aftenen efter, at de har spillet kampe mod hinanden.

Fra børnesoldat til fodboldtræner

Høj på alkohol og stoffer kæmpede Bashiru Ndanema som dreng under en af borgerkrigens grusomste kommandører. I dag har han fået ny værdighed som fodboldtræner og familiefar

Af Morten Bonde Pedersen, redaktionen@sl.dk
Foto: Jeppe Carlsen

Det er mere end 10 siden, at borgerkrigen i Sierra Leone sluttede. De fleste steder i landet er krigens spor visket bort fra landskabet. Men i Moyamba-distriktet, en dags kørsel fra hovedstaden, er virkeligheden en anden.

Her ser man stadig udbrændte murstenshuse i det frodige, jungle-lignende vildnis. Midlerne er små, og den daglige kamp for overlevelse tærer på kræfterne. Kun sjældent er der mentalt overskud til at tænke længere frem end til dagen i morgen.

Man skal ikke være professor i økonomi for at se, at folk her lever på et eksistensminimum. Et blik på kvindernes pjaltede kjoler eller børnenes øjeninfektioner og synlige ringorm under huden er nok. Som lederen i en af de lokale landsbyer siger i sin korte velkomsthilsen til fotografen og journalisten:

– Jeg håber, I kan gøre en forskel ved at fortælle verden om, hvordan vi har det. Livet er hårdt her. Vi er fattige.

Moyamba-distriktet er på størrelse med Sjælland og er et af de allerfattigste områder i Sierra Leone. I hele distriktet findes kun ét offentligt

hospital. Her kan kvinder med gynækologiske problemer få hjælp – hvis de selv køber og medbringer medicin og det nødvendige udstyr.

Ellers tilbyder hospitalet kun hjælp til behandling af helt basale lidelser. I perioder har personalet oven i købet måttet arbejde under langvarige strømafbrydelser og mangel på rent vand.

Hadede sin familie

I en fattig landsby et par timers kørsel fra Moyamba bor 31-årige Bashiru Ndanema med sin familie. Som fodboldtræner hos Play31 er han en kendt og afholdt mand i landsbyen, selvom han først kom hertil efter krigen.

Han er vokset op i en anden del af Sierra Leone, langt fra Moyamba-distriktet, tæt på grænsen til nabolandet Liberia, hvor krigen startede. Det var her, oprørsstyrkerne gik over grænsen til Sierra Leone for at sikre sig de ufattelige rigdomme, som hentes op fra landets diamantminer.

En af oprørshærens stærkeste våben var børnesoldater. Børnene blev rekrutteret i tusindvis og hjernevasket til at vende deres familier ryggen og lade sig adoptere af voksne soldater og store drenge i oprørshæren.

Mange børnesoldater blev manipuleret helt derud, hvor de begyndte at hade deres familier. Påvirket af rusmidler, marchmusik og dundertaler var de kompromisløse og superloyale krigere, kendte for at hugge arme og ben af deres ofre med macheter.

Bashiru Ndanema var en af oprørshærens børnesoldater. Som 10-årig blev han kidnappet efter at oprørerne havde angrebet hans landsby og dræbt flere medlemmer af hans familie.

RUS 'Lederne gav os alkohol og indsprøjtninger, så vi var påvirkede. Jeg så mange af mine venner blive dræbt i kamp', fortæller Bashiru Ndanema, der selv blev kidnappet og blev børnesoldat som 10-årig

– Efter de havde taget mig fra min familie, lykkedes det dem at overbevise mig om, at oprørsbevægelsen var min nye familie. Oprørssoldaterne sendte mig i skole på min hjemegn. Der blev jeg undervist af voksne fra oprørsbevægelsen, fortæller Bashiru Ndanema.

Gennem skoleårene blev han mere og mere ét med RUF, som oprørshæren hed. Og helt naturligt blev han børnesoldat.

Stoffer og alkohol

Efter nogle år blev han endda tilbudt at blive kommandør for en gruppe andre børnesoldater.

– Lederne gav os alkohol og indsprøjtninger, så vi var påvirkede. Jeg så mange af mine venner

blive dræbt i kamp, fortæller han, da journalisten og fotografen diskret har trukket ham til side, væk fra de øvrige landsbyboere, der er samlede for at hilse de danske besøgende velkommen.

– Vi kæmpede mod regeringshæren i flere store byer. Jeg var under Issa Sesays kommando, siger han med henvisning til en af borgerkrigens mest kendte krigsforbrydere. Issa Sesay blev efter krigen blev idømt 52 års fængsel for forbrydelser mod menneskeheden og for krigsforbrydelser. Retssagen fandt sted ved FN-domstolen i Haag.

– Da krigen sluttede, besluttede jeg mig for at slå mig ned her og begynde et nyt liv som bonde. Jeg kunne ikke tage tilbage til min fødeby på grund af ting, jeg havde gjort. Her i landsbyen kendte ingen til min fortid, og folk tog godt imod mig. Hvis de havde vidst, at jeg kæmpede som soldat for RUF, ville de ikke have accepteret, at jeg blev en del af landsby-fællesskabet, fortæller Bashiru Ndanema.

Forsoning gennem fodbold

I dag behøver han ikke tie stille med sin fortid.

– Fodbolden, der er organiseret af Play31, har bragt forsoning til os her i lokalsamfundet, siger han. Da landsbyboerne fandt ud af, at Bashiru Ndanema ved meget om fodbold, blev han træner for et af holdene, som er sponsoreret af Play31. Det har gjort ham til en mand, man ser op til og har tillid til i landsbyen.

Hans fortid som overordnet i oprørshæren er ingen hemmelighed, selvom han er forsigtig med at fortælle om detaljerne. Han tøver dog ikke med at fortælle, at han som soldat naturligvis har dræbt mennesker. Hvor mange det drejer sig om, og hvordan det skete, har han ikke lyst til at fortælle om.

– Det er alt sammen fortid. Jeg har indledt et nyt kapitel i mit liv, da jeg flyttede hertil, siger han. ■

Sierra Leone: Stor rigdom og endnu større fattigdom

Sierra Leone er med seks mio. indbyggere og et areal, der er knap en halv gang større end Danmark, et af de små lande i Afrika.

Undergrunden er rig på mineraler. Desuden er havet ud for Sierra Leone blandt de mest fiskerige i verden, og olieselskaber er i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for at bore ud for Sierra Leones kyst.

Selvom Sierra Leone er rig på naturressourcer, er landet blandt de fattigste i verden og rangerer som nr. 180 af 187 lande på FN's Indeks for menneskelig udvikling (Human Development Index). Den gennemsnitlige sierraleoner lever kun i 47 år. Når tallet er lavt, skyldes det ikke mindst, at 174 ud af 1.000 børn dør inden de bliver fem år.

Arbejdsløsheden i landet er tårnhøj, især blandt de unge, hvor seks ud af ti er uden job.

14-årig i krig for sin by

Francis Simmay Turay meldte sig som soldat for at forsvare sin by. I dag bor han sammen med flere af de tidligere børnesoldater, han kæmpede mod

Af Morten Bonde Pedersen, redaktionen@sl.dk
Foto: Jeppe Carlsen

På den støvede jordbane foran skolen i byen Bauya i det sydlige Sierra Leone er Francis Simmay Turay i gang med dagens træning. Den 29-årige fodboldtræner deler sin interesse for sporten med mange af sine jævnaldrende. De mødes ofte på fodboldbanen og spiller kampe mod hinanden. Så nemt var det ikke, da de var teenagere. Da mødtes mange af dem i krigen. I kamp om liv og død.

Francis Simmay Turay blev involveret i borgerkrigen, da Bauya i midten af 1990'erne kom under kraftig angreb fra oprørshæren og dens mange børnesoldater.

– Min familie havde dengang boet her i fem år og var en del af lokalsamfundet. Vi var flyttet hertil, fordi min far blev tilbudt jobbet som inspektør på byens skole. Vi flygtede alle sammen, da byen blev angrebet af rebellerne, men det lykkedes dem at tage min mor, fortæller Francis Simmay Turay lavmælt og tilføjer, at han ikke har set sin mor siden.

Han var dengang 14 år og valgte at gribe til våben for at forsvare sin by og forsøge at sende oprørsoldaterne på flugt. Francis Simmay Turays far havde inden da meldt sig som frivillig i bevægelsen Kamajor.

Væbner for sin far

Kamajor var en gruppe af mænd fra den lokale stamme. Under krigen dannede de private, bevæbnede militser. Kamajor forsvarede i begyndelsen af krigen blot deres landsbyer og hjemegn men blev siden brugt som soldater af regeringen i kampen mod oprørerne.

– I begyndelsen hjalp jeg min far med at bære hans udrustning og geværer. Min far var øverstkommanderende i Kamajor, fortæller Francis Simmay Turay.

Et år efter, at han meldte sig under Kamajors faner, lå han sammen med sin far og en gruppe Kamajor-krigere på vagt ved et vejkryds, der danner knudepunkt for al trafik på egnen.

– På et tidspunkt blev vores base angrebet af rebellerne. Efter angrebet besluttede jeg mig for selv at kæmpe. Jeg lånte et af min fars våben. Fra den dag var jeg soldat, fortæller han.

Genopbygning og forsoning

Efter krigen besluttede han sig for at vende tilbage og slå sig ned i Bauya. Han gik i lære som bygningskonstruktør for at kunne tage del i genopbygningen af byen. Samtidig skulle han forsøge at bo i samme lokalsamfund som nogle af de oprørsoldater, han havde kæmpet mod, og som havde dræbt flere af hans venner.

Francis Simmay Turay er en snakkesalig og vel-formuleret ung mand. Både på det lokale sprog, *mende*, og på engelsk. Men når det kommer til krigen og de minder, han har derfra, bliver ordene få og sætningerne korte:

– I begyndelsen havde jeg det ikke godt med at være her i byen. Jeg ønskede hævn. Men takket være det program, jeg har været igennem med Play 31, er det lykket mig at glemme hadet og blive forsonet med dem, jeg tidligere kæmpede mod, fortæller han og svarer ganske kort på spørgsmålene om, hvordan han er nået så langt, at han kan leve sammen med sine tidligere fjender:

– Der er dage, hvor det hele er sort, og nætter, hvor jeg ikke kan sove. Men jeg har besluttet mig for, at det ikke nytter noget at gå og ønske hævn. Jeg er kristen, og jeg tror på tilgivelse. Jeg er klar til at slutte fred, og det er mine venner, som dengang stod på den anden side, også. Vi har indset, at vi ikke kommer nogen vegne ved at gå og ønske hævn over hinanden. Uden fred sker der aldrig nogen udvikling. ■

FRED 'Jeg er klar til at slutte fred, og det er mine venner, som dengang stod på den anden side, også. Vi har indset, at vi ikke kommer nogen vegne ved at gå og ønske hævn over hinanden. Uden fred sker der aldrig nogen udvikling', konstaterer Francis Simmay Turay, der selv er forhenværende børnesoldat

MØNSTERBRYDER

Jeg er ikke længere misbruger

Efter en hård barndom og ungdom med alt for meget hash og alkohol tog udviklingshæmmede Morten en beslutning for to år siden: Slut med misbrug

Af Birgitte Svennevig, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Morten er 24 år og er vokset op hos en alkoholiseret og voldelig far og udviklede tidligt et dagligt misbrug af alkohol og hash. Men da folk begyndte at dø omkring ham, tog han for to år siden en beslutning om at komme ud af sit misbrug. I dag drikker han til fester, og det sker også, at han tager et par hvæs, når en joint går på omgang – men i det daglige står den på kaffe, kamille og cola.

Sammen med to kammerater fra skolen har Morten gemt sig i en efterårsvåd skovkant i udkanten af Rudkøbing. Det er fredag eftermiddag. Morten er 12 år, og der er 10 øl i plastikposen. I dag skal det være, i dag skal de drikke.

De to kammerater får hjemve og vil hjem, så Morten bliver alene med øllerne. Han tager dem med hjem i lejligheden for at drikke videre. Hælder øl op i et krus for, at far ikke skal opdage noget.

– Hvad har du i kruset, Morten?, spørger hans far.

– Ikke noget. Det er bare vand.

– Det er vist ikke vand, det der.

Og så siger far ikke mere. Tager selv en øl, går ind i stuen og lader Morten drikke videre på værelset.

Efter sin debut med øl gik Morten hurtigt over til også at drikke spiritus og ryge pot og hash. Ligesom faren, der næsten altid var fuld og skæv. Det

var faren, der forsynede Morten med hash for at være sikker på, at han fik noget ordentligt.

– Du får tæv, hvis du tager andet end hash, lød hans evige formaning til den nu 13-årige søn.

Han havde selv dårlige erfaringer med piller. Kemiske ting, kaldte han dem.

Når Morten røg hash, åbnede der sig en helt ny verden for ham, opdagede han. Alt blev fredeligt, han blev afslappet og ligeglad med, hvad andre tænkte og gjorde. Så kunne han glemme, hvor aggressiv hans far kunne blive, når han kom fuld hjem fra bænken ved Fakta og stak sin søn en flad og sendte ham ind på værelset.

En gang blev han låst så længe inde på sit værelse, at han blev nødt til at tisse i sin sofa. Det fik han fem lussinger og en ny stuearrest for.

Morten er 16 år og alene hjemme. Han har lavet bøf med løg og kogte kartofler til aften. Før far fik arbejde på slagteriet og siden blev arbejdsløs, var han skibskok, og han har læst sin søn at lave god dansk mad. Der er altid mad i køleskabet, så Morten kan få noget at spise.

Far er ikke hjemme, og Morten regner ikke med at se ham foreløbig, men denne dag kommer far hjem til spisetid.

Morten ved ikke, hvorfor far pludselig bliver vred på ham i køkkenet. Senere forklarer far, at han blev vred, fordi Morten overfaldt ham, men det er ikke sådan, Morten husker det. Han husker bare, at far pludselig og uden varsel rækker ind over køkkenbordet og slår han på næsen, så den brækker.

Nu slår det klik for Morten. Han flipper ud og løfter sin far op i luften. Banker ham, så flere ribben brækker. Derefter går han ind på sit værelse og bliver der. Det er første gang, han har slået igen.

Næste morgen prøver far at tale med Morten om det, der skete, men Morten vil ikke. Han har fået nok.

Udsigt til modvind

Iflg. Sundhedsstyrelsen skønnes ca. 122.000 børn mellem 0 og 18 år at vokse op i familier med alkoholproblemer. De har større risiko for at opleve fx at blive indlagt på en psykiatrisk afdeling, at blive anbragt uden for hjemmet, at forsøge selvmord, at opleve vold i hjemmet, at udvikle eget alkohol- eller stofmisbrug eller at få psykiske problemer som angst, depression og spiseforstyrrelser.

Næste dag gik Morten op på kommunen og bad om at komme hjemmefra. Kommunen fandt en plads på en efterskole på Ærø, og der kom Morten til at opholde sig de næste tre år. I nogle weekender og ferier var han hjemme på Langeland, hvor han stadig havde mange venner. Det var også på Langeland, han havde gode kontakter til forhandlere af pot og hash. Selvom ketoganer og andre opiater var meget populære i omgangskredsen, fulgte han sin fars råd og holdt sig fra kemiske ting. Han drak kun alkohol og røg hash og pot. Til gengæld gjorde han det hver dag, og han gjorde det så meget, at han var konstant påvirket.

De andre er dumme. De ryger hash i grupper, og det opdager lærerne lynhurtigt. Morten ryger altid alene. Han har sagt, at han gerne vil være i landbrugsdelen, for der kommer næsten aldrig nogen. Så kan han sidde i fred og ryge i sin egen lille private rygeklub.

Nogle gange ryger han også i kælderens, og en gang er han så letsindig at glemme et filter på gulvet. Da lærerne spørger ham, om han kender noget til det, siger han nej. De tror på ham. De må åbenbart altid tro på ham, for han bliver ikke smidt ud.

Efter de tre år på Ærø kom Morten på opholdsstedet Enemærket i Svendborg. Her var han i tre år og fortsatte sit misbrug i smug. Han røg stadig hash for at glemme. Og det var så nemt. Hjemme på Langeland røg alle vennerne og faren stadig, og

hashen og den hjemmedyrkede pot var stadig ligeså nem at få fat i. I Svendborg havde han også fået nye venner, der var ligeså afhængige som han selv.

Der er Langelandsfestival i byen, og far er faldet i snak med damer. Han inviterer dem med hjem i lejligheden i Rudkøbing. Vil lave mad til dem, siger han. Til Morten, som er 17 år, siger han:

– Du må hjælpe mig med at ryge damerne skæve, så de vil gå i seng med mig.

Far har rygerlunger, og kan ikke længere ryge selv, så han har brug for Mortens hjælp. Morten sætter sig derfor i stuen og ryger hash med damerne, mens far laver mad. Efter middagen går Morten en tur, og senere hører han, at det lykkedes far at få overtalt damerne til at gå i seng med ham.

Da en af Mortens gode venner på Langeland døde, gjorde det ondt på Morten. Per blev kun 29, så kunne hans lever ikke mere. Efter Pers død besluttede Morten sig for at holde op med at drikke øl hver dag. Hurtigt efter besluttede han sig også for at holde op med at ryge hash. Han ville ikke ende som Per. Efter et stykke tid svandt Mortens forbrug ind til, at han kun drak og røg hash til fester og i weekenden. Fra bofællesskabet på opholdsstedet flyttede Morten til en udslusningsbolig lidt uden for Svendborg.

Det er godt, at man bor udenfor byen, så der er langt ned til byen og pusherne. Det gør det lettere at blive hjemme og holde sig ædru og clean.

HJEMME En gang om ugen får Morten besøg af sin hjemmevejleder, socialpædagogen Lise Banke, og her er han på Café Tryk, der er en del af CSV Sydlyn og drives af personer, som ikke kan varetage et job på almindelige vilkår. Café Tryk fungerer bl.a. som mødested for tidligere og nuværende elever.

Den første tid er svær, men Morten holder ved. Da tågerne letter, opdager han, at han har brug for briller. Synet er sløret, men han har altid tænkt, at det var fordi han var påvirket. Nu har han ikke været påvirket i lang tid, og han kan stadig ikke se noget.

Det viser sig, at Morten er langsynet, og han får briller.

Efter en række arbejdsprøvninger fik Morten tilkendt førtidspension. For halvandet år siden flyt-

Hvis jeg kan klare mig uden hash i hverdagen, så kan I også! Jeg er ikke blevet særlig godt behandlet som barn, og jeg har drukket og røget hver dag for at glemme. Men jeg kunne ikke glemme, så det hjalp jo ikke!

Morten

tede han i egen bolig i et lejlighedskompleks i udkanten af Svendborg og fik tilknyttet en hjemmevejleder, som besøger ham en gang om ugen. I lejligheden får han også af og til besøg af sine venner. Det er ikke alle, der er begejstrede for hans nye afholdende stil.

– Hvis jeg kan klare mig uden hash i hverdagen, så kan I også! Jeg er ikke blevet særlig godt behandlet som barn, og jeg har drukket og røget hver dag for at glemme. Men jeg kunne ikke glemme, så det hjalp jo ikke!

Morten vil gerne overbevise sine venner om, at det kan lade sig gøre at leve uden et misbrug. Seks venner har forladt ham, men to har lyttet, og i dag er de tre kammerater, der i det daglige holder sig til kaffe.

Når han er alene, sidder han tit ved computeren. Kan fortabe sig i skærmens univers i flere timer ad gangen, og klokken bliver tit et godt stykke over midnat, inden han lukker skærmen ned og går i seng.

Det er også godt at se film og serier på den 46 tommer store fladskærm foran sofaen. Det skal være danske, for Morten kan ikke læse underteksterne. Hotellet, Taxa og Bryggeren har han på dvd, og så holder han ellers øje med, hvad fjernsynet sender.

Lige nu glæder han sig til næste sæson af Forbrydelsen. Og ærgrer sig over, at Big Brother er slut.

På termokanden er der kaffe eller kamillete. I askebægeret ligger der skodder af almindelige cigaretter.

Morten er ikke længere afhængig. Det er en dejlig følelse. ■

DIREKTE 'Det handler om at tale direkte og detaljeret med brugerne om deres alkoholforbrug. På den måde kan vi bidrage til, at de ikke udvikler et egentligt misbrug', siger hjemmevejleder Lise Banke.

MØNSTERBRYDER

De har brug for ekstra støtte

At lade være med at drikke for meget ligesom far og mor kan være svært. Og det kan være særligt hårdt for udviklingshæmmede, og de kan derfor have brug for ekstra hjælp til at lade alkoholen og hashen være, siger socialpædagog Lise Banke, der er hjemmevejleder i Svendborg Kommune for bl.a. Morten

Af Birgitte Svennevig, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Alt for mange børn i misbrugsfamilier vokser op og bliver selv misbrugere – til trods for, at de indædt hader deres forældre for alle de pinlige branderter, skuffelser, brudte løfter, slag og overgreb, som forældrene har udsat dem for.

Ofte begynder de selv som store børn at misbruge alkohol og stoffer, og ofte når de at blive afhængige, inden de er helt voksne. Hvis de oven i familieproblemerne er udviklingshæmmede, kan det være ekstra svært at se en vej ud af kaosset.

Men det hænder, at udviklingshæmmede børn af misbrugere siger fra og vælger et liv uden alkohol og stoffer. De bliver mønsterbrydere. Ofte lykkes det dem kun at slippe fri af opvækstens grimme fangarme, fordi de har fået hjælp og støtte, og fordi nogen har lyttet og hjulpet på de institutioner, bosteder eller specialskoler, hvor de møder kompetente voksne og pædagoger.

Lise Banke er socialpædagog i Svendborg Kommune og arbejder med voksne udviklingshæmmede. Hun er bl.a. hjemmevejleder for Morten, som udover at være udviklingshæmmede også kommer fra et misbrugerhjem. Han er 24 år og bor nu i egen lejlighed efter at have boet tre år på først institutionen Enemærket og siden i udslusning.

– Morten er en mønsterbryder. Han har taget en beslutning om at lægge sit misbrug på hylden,

og han er ikke længere en af de unge udviklingshæmmede, der drikker for meget hver dag. Det er rigtigt godt gået, siger hun.

Morten er aldrig kommet til Lise for at få hjælp til at holde sig fri af sit tidligere misbrug. Han gør det bare selv. Skifter vodkaen ud med kamillete og

Morten er en mønsterbryder. Han har taget en beslutning om at lægge sit misbrug på hylden, og han er ikke længere en af de unge udviklingshæmmede, der drikker for meget hver dag. Det er rigtigt godt gået

Lise Banke, hjemmevejleder,
Svendborg Kommune

hashen med almindelige smøger. Heller ikke i dag føler han noget behov for at tale om sin beslutning, og hvis trangen kommer over ham, holder han det for sig selv.

Men Lise ved, at Morten har kæmpet og nogle gange stadig kæmper med alkoholen og hashen, og hun er klar til at støtte ham, hvis han får brug for det.

Ringer efter to øl

Fra sit daglige arbejde ved Lise Banke, at udviklingshæmmede kan være i særlig risiko for at udvikle et misbrug.

– Hvis man sidder derhjemme og føler sig lidt trist og ensom hver aften, kan det være fristende at tage en øl eller en sjus, og det kan udvikle sig til et egentligt misbrug. Det kan også være fristende at skaffe sig popularitet på at købe en omgang øl til alle nede på tanken, og det kan også bidrage til at man udvikler et misbrug, mener hun.

Derfor har hun og hendes kolleger den strategi i deres arbejde med de udviklingshæmmede brugere, at de spørger ind til alkoholforbruget, hvis de fornemmer, at det er ved at fylde for meget. Og det virker. Det virker at tale om, hvor meget der bliver drukket og hvor meget, det er rimeligt at drikke.

– Så laver vi en aftale om, hvor meget den pågældende må drikke. Vi har fx en aftale, der går på to øl efter fyraften og så hjem – og han ringer til os, når han kommer hjem efter at have fået sine to øl på værtshuset. En anden aftale kunne være et glas vin i weekenden. Det er meget individuelt, hvad vi kan lave af aftaler.

Antabus er et godt værktøj for Lise og hendes kolleger. Flere af brugerne har det godt med en aftale om, at de slet ikke vil drikke og får derfor antabus. Lige nu er det to ud af 10 brugere.

– Når vi taler så direkte og detaljeret med brugerne om deres alkoholforbrug, kan vi bidrage til, at de ikke udvikler et egentligt misbrug, forklarer Lise Banke. ■

Diskuter på facebook

Hvordan slipper udviklingshæmmede ud af et misbrug?

Hvordan kan socialpædagoger og andre hjælpe udviklingshæmmede borgere, der drikker for meget eller tager for mange stoffer? Har du selv gode eller dårlige erfaringer?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

SOCIALTILSYN

Bedre tilbud til udsatte børn og handicappede

Tilsynene skal samles i fem kommuner, og hvordan det sker, bliver løbende beskrevet på Socialpædagogernes hjemmeside

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Adskillige sager i medierne har vist, at nogle døgntilbud for udsatte børn og unge og borgere med handicap slet ikke lever op til deres ansvar, men modtager borgere, som de ikke har kompetence til at hjælpe. Det skal der laves om på, mener et enigt Folketing, der i efteråret vedtog en socialtilsynsreform, som skal forbedre tilsynet med døgntilbudene, herunder også de fleste familieplejere.

Hidtil har landets 98 kommuner selv haft ansvaret for at føre tilsyn med de sociale tilbud, som er placeret i den enkelte kommune, men det har ikke alle steder fungeret godt nok, viser blandt andet de mange sager i medierne. Tilsynet har fagligt ikke været dygtig nok, og der har manglet fastsatte faglige kriterier for, hvad et tilsyn skal indeholde. Derfor har socialminister Karen Hækkerup (S) besluttet at samle tilsynene i fem kommuner og opstille klare krav, der skal være opfyldt, før et socialt døgntilbud kan godkendes.

Det er Socialpædagogerne meget tilfredse med. Da loven blev vedtaget sagde formanden Benny Andersen (i Socialpædagogen nr. 20/2012):

– Det må ikke være tilfældigt, om en handicappet borger eller

et anbragt barn får den rigtige indsats. En ny organisering af tilsynet vil afhjælpe meget af det systemsvigt, vi har oplevet de seneste år.

Socialpædagogerne har i sit høringssvar anbefalet socialministeren, at relevante aktører som Socialpædagogerne bliver inddraget i arbejdet, når loven skal omsættes til konkrete anvisninger i forskellige bekendtgørelser.

Fem socialtilsyn

Godkendelse og tilsyn med døgntilbuddene samles i fem kommuner, en i hver region, og de fem er: Frederiksberg Kommune (Hovedstaden), Holbæk Kommune (Sjælland), Fåborg-Midtfyn Kommune (Syddanmark), Silkeborg Kommune (Midtjylland) og Hjørring Kommune (Nordjylland).

Tilsynskommunerne må ikke godkende og føre tilsyn med tilbud, der ligger i de pågældende kommuner. De fem socialtilsyn ventes at træde i kraft 1. januar 2014.

Alle sociale døgntilbud skal godkendes efter de nye retningslinjer inden den 1. januar 2016, og godkendelsen bliver givet efter en kvalitetsmodel, hvor der bliver lagt vægt på følgende kriterier:

- Uddannelse og beskæftigelse.
- Selvstændige relationer.
- Målgrupper, metoder og resultater.
- Organisation og ledelse.
- Kompetencer.
- Økonomi.
- Fysiske rammer. ■

Følg processen med at indføre de fem nye socialtilsyn på: www.sl.dk/socialtilsyn

NYT FRA HOVEDBESTYRELSEN

Overraskende overskud i 2012

Budgettet forudsagde et underskud på 0,6 mio.kr. – men regnskabet endte med at sige noget helt andet. Socialpædagogerne kom ud af 2012 med et overskud på 6,1 mio.kr. Det skyldes flere faktorer, men første og fremmest to ting: De finansielle indtægter – som har at gøre med, hvordan forbundets formue i fx værdipapirer og fast ejendom – var over forventningerne, og så betød den faglige konflikt, forbundet var involveret i i forsommeren 2012, at der ikke blev brugt så mange penge på løn, som der var sat af. Endelig kom der flere penge ind på kontingenter, end det var forudsat. Derudover har de 10 kredse også haft et bedre resultat end forventet: Samlet set har de haft et overskud på 2,4 mio. kr. mod et forventet underskud på 0,9 mio.

jni

Fire projekter skudt i gang

En ordentlig mundfuld – sådan karakteriserede formand Benny Andersen opgavemængden, som forbundets hovedbestyrelse (HB) på sit såkaldte prioriteringsseminar i marts skulle prioritere i 2013. Oplægget til HB lød på seks forskellige projekter, og forretningsudvalget havde peget på fire af dem som dem, der burde nyde fremme: Et arbejdsmiljøprojekt, et projekt på psykiatriområdet, arbejdet med et nationalt forskningsprogram på det socialpædagogiske område og arbejdet med at stadfæste strategipapiret 'Socialpædagogerne i fremtiden' (se note nedenfor). Arbejdsmiljøprojektet ligger i lige forlængelse af overenskomsttaftalerne, mens psykiatriprojektet hænger sammen med det udspil på området, som regeringen kommer med i løbet af foråret, sagde Benny Andersen og pegede på, at det i forbindelse med det nationale forskningsprogram handler om at komme med meget konkrete bud på det socialpædagogiske område. To andre projekter om hhv. karriererådgivning og udviklingen af faglige selskaber skydes i gang fra årsskiftet.

jni

Mere fremtid i Socialpædagogerne

Socialpædagogerne i fremtiden – sådan hedder den vision og strategi, som Socialpædagogernes kongres vedtog i november 2012. Strategien var blevet til gennem et udviklingsarbejde frem til kongressen, og på sit seneste møde vedtog forbundets hovedbestyrelse så en ramme, der skal holde gang i debatten, og få de ti pejlemærker, der er omdrejningspunktet i strategipapiret, til at leve ude i praksisfeltet. Det skal bl.a. ske gennem udviklingen af et web-magasin og gennem afholdelse af debatmøder om forskellige dele af visionspapiret, sådan som det allerede er sket på et velbesøgt og livligt debatmøde i Kreds Nordsjælland.

jni

Ved jobskifte eller varig adresseændring
Ret dine oplysninger på sl.dk/minedata

HOSPITALSPÆDAGOGER

Skrot fik børnene ud af sengen

Mens det lægefaglige personale sørger for at behandle børnenes sygdomme, ser pædagogerne på HC Andersen Børnehospital i Odense hele barnet og fokuserer på det, barnet kan. Men de er også vigtige for behandlingen, fordi de har redskaberne til at nå ind til børnene. Et af redskaberne har været skrot

Af Anders C. Østerby, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Et tre et halvt meter langt paprør er ikke bare et langt paprør. Det kan både bruges til at trille kugler igennem, bygges om til en bazooka eller sættes sammen med andre rør til en stærk bro. Og en kasseret stoleryg er ikke bare en stoleryg, ligesom små plasticlåg og hvide spande kan indgå i uventede kunstværker.

På børnehospitalet HC Andersen i Odense arbejder seks socialpædagoger. En af dem er Mette Sorang Kjær, som har titel af børnevelfærdskordinatør, og hun fik idéen til projektet 'Skrot er godt', som har været et nyttigt redskab i socialpædagogernes arbejde med de indlagte børn.

Trygfonden donerede 145.000 kr., og fra fynske virksomheder fik hospitalet bunker af overskudsmaterialer, lige fra 4.000 paprør fra Nordisk Tekstil til de små klemmer, som bruges til at holde orkideers stængler oppe med. Alle

materialerne har været til rådighed for børnene i et værksted, hvor de kunne være kreative uden begrænsninger. Og det fik børnene til at lægge spillekonsollerne og komme ud af sengene, fortæller Mette Sorang Kjær.

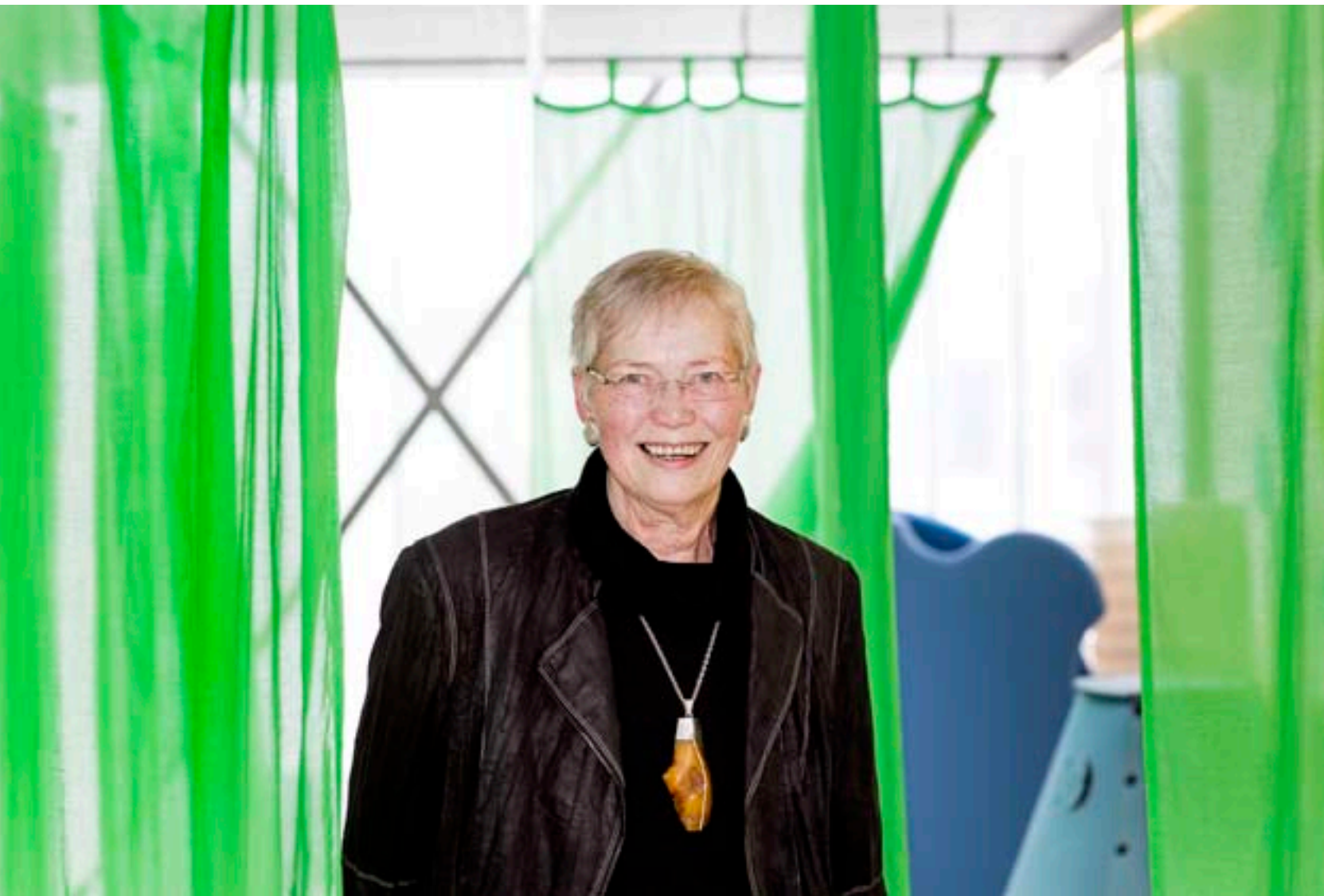
– Vi havde en dreng, som rejste sig op lige efter en operation, fordi han skulle op og arbejde videre på et billede, han var i gang med. Det kan ellers godt være svært at få børnene ud af sengen efter en operation, men han stod der, inden værkstedet åbnede. Der var også en pige i kørestol, som rakte ud efter noget og greb det på en måde, som man slet ikke havde forestillet sig, at hun kunne.

På den måde var 'Skrot er godt' både et pædagogisk og lægefagligt redskab, fortæller Mette Sorang Kjær, mens hun viser, hvor værkstedet var indtil for nylig. 'Var' i datid fordi det kun var et pilotprojekt, så værkstedet er taget ned for nu, men hun håber at kunne gøre det til et permanent tilbud.

Ikke én løsning på skrammel

Der sker noget med børn, når de er på et hospital med læger i hvide kitler, og der bliver talt om blodprøver, medicin og drop. Fokus er på deres sygdom, og det gør dem utrygge, men skramlet satte dem fri. Det gjorde det blandt andet, fordi der ikke er én løsning på, hvad materialerne skal bruges til. Det fortæller Karin Eskesen, som er leder af ReMida – Center for kreativt genbrug, som samarbejdede med børnehospitalet omkring projektet.

– Et traditionelt puslespil, en brandbil eller en Barbie-dukke har én bestemt rolle. Der er kun ét svar. De anderledes materialer sætter børnene fri,

de får lov til at fabulere og giver overskudsmaterialerne en ny betydning, siger Karin Eskesen, som selv er pædagog og har undervist i mange år.

Ikke alene sætter de anderledes materialer børnenes fantasi i gang. De bliver også mere trygge, og det hjælper både pædagogerne og behandlerne til at komme tættere på børnene.

– Der var en lille pige, som ellers var bange for at komme på hospitalet. Hun fandt en stoleryg, som hun fandt på at bruge som balancebræt. Så slap hun de voksne. Det satte hende fri, men også hendes forældre. Hun blev set som syg, men hun har også andre talenter. Hvis vi pakker børnene ind i sygdom og glemmer de andre sider, bliver de mere sølle, fortæller Karin Eskesen.

Værkstedet var et miljø på tværs af diagnoser og aldre. De helt små børn legede for eksempel med små, kasserede låg eller lavede kollager, mens en 14-årig pige dekorerede de små klemmer til orkidéer, så de blev til farvestrålende sommerfugle. Værkstedet skabte ifølge Karin Eskesen et tillidsfuldt pædagogisk rum, hvor børnene blev set som det, de var, og ikke kun som deres sygdom.

– Men de har også godt af at blive udfordret. Giv dem tid til at tænke. Og så kan man vende tilbage til det dagen efter og sige: 'I går gjorde du sådan og sådan' og bruge det som udgangspunkt

for en samtale. Der er alt for meget oprydningspædagogik, i børnehaver for eksempel, hvor tingene bliver lagt væk, så de skal begynde forfra, og ingen har lagt mærke til, hvad de har lavet, skoser hun.

Immunsvage kræftbørn

En af kerneopgaverne for pædagogerne på hospitalet er at give børnene et frirum og få dem til for en stund at glemme deres kræftsygdom, eller at de har ondt i maven, fordi de ikke må spise inden den maveoperation, de venter på. Og til det var skrottet ideelt, fortæller pædagogerne, da vi møder fire af Mette Sorang Kjærs kolleger, som arbejder på hver deres afdeling af hospitalet.

Men det var også med til at binde familierne sammen og give de pårørende en god oplevelse. Det fortæller Ann-Berit Carlsen, som arbejder på kræftafdelingen, hvor børnene er meget immunsvage og derfor isolerede meget af tiden.

– Så vi kunne ikke bare tage dem med ud på gangen sådan lige. I stedet hentede jeg nogle materialer ind på afdelingen. Men deres søskende og forældre brugte det meget, og det var helt særligt, at det var ok for søskendebørnene at være på besøg. Ellers handler det jo meget om tal, bivirkninger og blodprøver. De har virkelig nydt det.

ÅBENHED | Karin Eskesens øjne sætter skramlet børnene fri, fordi materialet lægger op til at kunne bruges på mange forskellige måder – i modsætning til legetøj med en fast defineret rolle.

PAUSE Socialpædagogerne på børnehospitalet forsøger at give børnene et frirum i indlæggelsen. Fra venstre er det Dorthe Hvidtfeldt, Ann-Berit Carlsen, Mette Sorang Kjær, Lene Antonsen og Pia Ann Østerby.

Pia Ann Østerby, som er på den medicinske afdeling, fortæller, at indlæggelserne, som på hendes afdeling typisk er længerevarende, er en stor belastning i børnenes liv.

– Men her var noget, som handlede om noget helt andet. Det handlede ikke om sygdommen, og de skulle ikke snakke om det, der var svært. De kunne være sig selv. Det var en pause i indlæggelsen, husker hun, mens Lene Antonsen, som er på infektionsafdelingen, kalder det for luftforandring.

Tankerne væk fra faste og sult

Men hvad gør pædagogerne nu, når den mulighed ikke længere er der? Opgaven er jo den samme som før, nemlig at gøre børnenes indlæggelse så lidt traumatisk som muligt.

Der er legestuer på alle afdelinger, og de ligner så vidt muligt enhver anden vuggestue, børnehavestue eller SFO. Ifølge Lene Antonsen er det godt, at der også er nogle tilbud på stuen for de børn, der ikke har lyst til at møde for mange andre, mens Ann-Berit Carlsen på kræftafdelingen især har brug for et trygt og isoleret sted at være sammen med børnene.

Da Socialpædagogen besøger hendes stue, kommer en lille dreng, som har tabt det meste af håret, trissende. Han skal ellers med sin far hjem, men han sætter sig alligevel og spiller Nintendo. Og Ann-Berit skal se på. Hun fortæller bagefter, at når han spiller sine spil, skal hun være med, og så er de sammen om det.

– Selvom vi ikke snakker sygdom, så opstår der et rum, hvor barnet bare fortæller. For eksempel var der en halvstor pige, som havde problemer med skolen. Uden at hun oplevede det som et

kridsforhør, kunne jeg spørge: 'Nå, kommer du i skole for tiden?'. Det er et tillidsfuldt rum.

Mette Sorang Kjær kalder det en moderne 'walk and talk', og en husker teorien om det fælles tredje fra seminariet. Dorthe Hvidtfeldt, som er på den kirurgiske afdeling siger:

– Der er lang ventetid før en operation, og de skal faste og tørste. Vi skaber et frirum, hvor de får tankerne væk fra sulten.

Ikke kun reparation

Selvom hospitalspædagogerne arbejder i et felt, hvor det primære fokus i sagens natur er det medicinske faglige og behandlingen af børnene, føler de i høj grad, at deres faglighed bliver anerkendt.

– Vi holder tværfaglige konferencer, hvor der er fysioterapeuter, ergoterapeuter, læger, sygeplejersker og sågar en præst. Vi bidrager med det, vi kan, og der er stor lydhørhed over for vores faglighed. Det er blevet mere moderne at kigge på det hele barn. Det er ikke kun en reparation, siger Ann-Berit Carlsen.

De forskellige faggrupper er gode til at give informationer videre, som kan have relevans for hinandens arbejde. Hvis et barn fx har fået decadron, som er et kraftigt binyrebarkhormon, som ofte bruges i kræftbehandling, er det vigtigt for pædagogerne at vide det, fordi barnet pludselig kan blive meget vred eller 'spise som en mand på 180 kilo', som Ann-Berit Carlsen siger.

Informationerne går også den anden vej. Sygeplejerskerne, som ofte er frustrerede over, at de ikke lærer børnene at kende, fordi de har travlt, kan synes, at der ikke sker noget med barnets

udvikling. Men måske har en af pædagogerne netop knækket koden.

– Det kan være en dreng, der hellere vil lave perleplader, eller en pige, der er skræmt af at tabe håret. Og havde drengen ondt i benet eller ej, da han spillede bordtennis? Sygeplejerskerne får den melding og kan behandle barnet bedre på den baggrund. Og det er pædagogerne, der har gjort bearbejdet, forklarer Mette Sorang Kjær.

De informationer, som pædagogerne giver videre, er værdifulde for barnets behandling, og derfor er de sammen med de andre faggrupper med til at planlægge hele indlæggelsen, som nogle gange kan vare i mange måneder.

Lugter ikke af sygdom

I modsætning til det lægefaglige personale har pædagogerne tiden til fordybelse.

– Børnene nyder, at vi er der. De ved ikke, hvem af sygeplejerskerne, der er på vagt hvornår, men vi er der, og det ved de. Vi er den gennemgående person i deres indlæggelse, og vi kommer hele vejen rundt og lærer dem alle sammen at kende, siger Ann-Berit Carlsen, og Pia Ann Østerby supplerer:

– Vi har også konflikter med dem, som kan være voldsomme. Vi ser alt det grimme, men alligevel kommer vi ind under huden. Det er fordi vi gerne vil dem, og det giver pote, selv om det kan være svært at komme ud på den anden side. Vi giver ikke slip, før vi har hjulpet dem videre.

Legestuen er et dagligt centrum, og det er der, børnene hygger sig. Det lugter ikke af sygdom, og de kan være sig selv og få luft.

Tilbage på kræftafdelingen har Ann-Berit Carlsen sat sig med en 12-årig pige, som har en

hue på hovedet og stativet med drop ved siden af sig. De har taget nogle farver frem, som pigen ikke har prøvet før. De vil lave en sommerfugl. Først tegner de den op, så maler de med en fedtfarve nogle strøg i vingerne, og så bruger de en våd pensel til at sprede farven ud. Pigen smiler og ser ud til at synes, det er sjovt.

– De går saftsuseme meget igennem. De hælder piller i sig og så videre, men de glemmer det på en eller anden måde. De skal altid lige have revanche i et spil UNO. Det er fantastisk, når man tænker på, hvad de går igennem, siger Ann-Berit Carlsen. ■

FORDYBELSE På kræftafdelingen maler Ann-Berit Carlsen en sommerfugl sammen med en 12-årig pige.

Om projektet

HC Andersen Børnehospital, som er en del af Odense Universitetshospital, er Danmarks eneste egentlige børnehospital. Hospitalet diagnosticerer og behandler børn fra spædbørnsalderen til 18 år. Hospitalet behandler primært børn fra Fyn og Jylland, men modtager også børn fra Sjælland, hvis Rigshospitalet har for travlt. Der er plads til 117 børn ad gangen, og der er 400 ansatte, heraf fem socialpædagoger og fra 1. januar også en børnevelfærdskordinator.

'Skrot er godt' blev til i et samarbejde mellem HC Andersen Børnehospital og ReMida, som er et center for kreativ brug af overskudsmaterialer fra fynske industrivirksomheder. Trygfonden donerede 145.000 kr. til et pilotprojekt, som sluttede i februar 2013. Under pilotprojektet var der tilknyttet en kunstner, som gav pædagogerne inspiration til, hvordan de kunne støtte børnene i deres kreative leg. Planen er at søge penge til at etablere Skrot er godt som et permanent tilbud på børnehospitalet.

UNGDOMSKRIMINALITET

Helhedsindsatser virker bedst

Det er svært at hjælpe kriminalitetstruede unge – men succesraten er størst, når man spiller på flere strenge og fx både giver individuel behandling og træning til hele familien. Det er konklusionen i en ny kortlægning fra SFI

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvad virker bedst, når målet er at forebygge ungdomskriminalitet? Trommespil? Overlevelsesture? Vredesdagbøger? Individuel terapi? Forældretræning?

SFI har kortlagt 56 nyere, udenlandske evalueringer af forebyggende indsatser for unge for at finde et mønster i de projekter, der gør en positiv, målbar forskel – og dem, der ikke gør.

Og selvom det er svært at finde helt entydige svar, ser det ud som om, man bør spille på flere strenge og tilbyde en langvarig, helhedsorienteret indsats.

I præsentationen af kortlægningen skriver forfatterne:

‘Generelt viser det sig, at indsatser, der på samme tid fokuserer på flere forskellige aspekter af den unges liv, har større sandsynlighed for en positiv effekt. Fx indsatser, der på samme tid giver individuel behandling til den unge, træner forældrene i konstruktiv interaktion med barnet, adskiller den unge fra kammerater med dårlig indflydelse og koordinerer forskellige relevante tilbud til den unge og denne familie.’

Det gælder også om at have en positiv tilgang, for som der står:

‘Meget tyder på, at en tilgang, der opbygger ressourcer hos den unge selv og i familien, har større sandsynlighed for at virke, end indsatser, der udelukkende fokuserer på at fjerne eller mindske problemer. Af de virkningsfulde indsatser i kortlægningen havde over 80 pct. en helt eller delvist ressourceorienteret tilgang.’

Kortlægningen peger endvidere på, at varigheden af indsatsen har betydning:

‘Indsatser, der varer minimum fire til seks måneder, har

større sandsynlighed for positiv effekt end kortere indsatser.

Dette er et ganske tydeligt resultat, og det er meget få indsatser af kortere varighed, som virker efter hensigten.’

Halvdelen har ingen målbar effekt

Et andet slående resultat af kortlægningen er, at mange indsatser ikke har nogen målbar effekt. Ud af de 56 evalueringer gælder det for lidt under halvdelen, og enkelte har ligefrem haft en direkte negativ effekt.

‘Det viser, at der bliver brugt mange ressourcer på indsatser, der ikke virker efter hensigten’, lyder konklusionen i kortlægningen.

Kortlægningen viser til gengæld også, at det er svært at finde ud af, hvad der virker, og hvad der ikke virker, da mange af de indsatser, der har effekt, på flere punkter ligner indsatser, der ikke har effekt – og man kan mere tale om en øget sandsynlighed for succes end om en sikker succes.

Alle evalueringerne i kortlægningen har anvendt effekt-måling ved at sammenligne en gruppe, der er blevet tilbudt den

forebyggende foranstaltning, med en kontrolgruppe, der ikke er. Den slags effektmålinger er der ikke mange af i Danmark, og evalueringerne er primært fra USA – og forfatterne understreger, at resultaterne ikke nødvendigvis direkte kan overføres til danske forhold. ■

Kortlægningen er bestilt af Det Kriminalpræventive Råd og resultaterne kan læses i hæftet ‘Kortlægning af indsatser mod ungdomskriminalitet,’ der kan hentes på www.kortlink.dk/c959

Konklusioner

I overskriftsform har kortlægningen tre hovedkonklusioner:

- Mange indsatser har ingen målbar effekt.
- Inddragelse af familien er positivt.
- Varigheden af indsatsen har betydning.

Temadag i netværket for socialpædagoger, der arbejder med domfældte udviklingshæmmede

Den 2. maj 2013 i Mødesalen, Bodil Hjorths Vej 10, 9310 Vodskov

Tema: Mentalundersøgelser

Oplæg v. ledende overlæge Tina Gram Larsen og psykolog Søren Thuesen, Retspsykiatrisk Afdeling, Aalborg Psykiatriske Sygehus

Tilmeldingsfrist: 15. april 2013

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

Socialt arbejde med udsatte unge

Af Benny Lihme (red.)

I denne bog giver 15 forfattere fra forskellige forsknings- og praksisområder deres bud på de problemer og muligheder, man står over for i arbejdet med udsatte unge. Bogen er praksisnær og en bredt anlagt lærebog, der giver et aktuelt indblik i nogle af de vigtigste praksisfelter, hvor professionelle møder unge med forskellige grader af social udsathed.

Bogen bevæger sig fra lovgivning til håndteringsstrategier i socialt arbejde og videre fra socialfaglige metoder til forudsætningen for tillid i det sociale arbejde med unge. Læserne præsenteres for socialt arbejde på specialskoler, i forsømte by- og boligområder og forebyggende arbejde i forbindelse med bander. De vilde piger har deres eget afsnit efterfulgt af en beskrivelse af kontaktpersonens komplekse opgaver. Bogen rundes af med en beskrivelse af socialt arbejde med unge på sikrede institutioner og unge i kriminalforsorgen for at slutte med en diskussion af begrebet kriminel lavalder.

Udkommet på Akademisk Forlag. 300 sider. 369 kr.

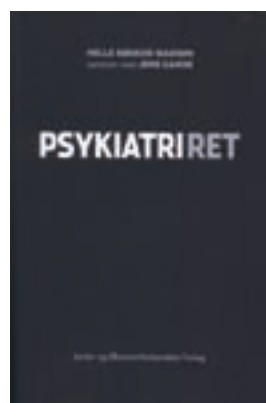
Den motiverende samtale i teori og praksis

Af Gregers Rosdahl

Bogen handler om faglig kommunikation i praksis. Om hvordan man metodisk og professionelt kan motivere mennesker til forandring. Den motiverende samtale er en evidensbaseret og internationalt anerkendt metode, og bogen tager afsæt i noget af det nyeste forskning inden for området.

Målet er at præsentere læseren for et teoretisk fundament og en række effektive værktøjer. Bogen behandler emner som motivation, forandring, modstand og ambivalens, og der bliver introduceret en fire-fase-model, som skridt for skridt beskriver de forskellige faser. Bogen præsenterer mange praktiske eksempler, og der er udvalgt cases fra forskellige områder som fx rehabilitering, sundhed, kriminalforsorg, beskæftigelse, misbrug og ungeområdet. Bogen er inddelt i to hovedafsnit, hvor første del beskriver den motiverende samtale ud fra teorien. Anden del har mere praktisk fokus, og den består af konkrete eksempler på samtaler.

Udkommet på Forlaget Munksgaard. 260 sider. 250 kr.

Psykiatritret

Af Helle Bødker Madsen og Jens Garde
Hvad er de retlige rammer for tvangsindlæggelse? Mange spørgsmål af juridisk karakter melder sig i arbejdet med sindslidende i Danmark. Hvornår er det fx lovligt at anvende fysisk magt, og hvornår er der tale om frihedsberøvelse? Bogen gennemgår de regler, som gælder for alle psykiatriske patienter i Danmark, herunder psykiatrilovens rammer for tvangsansendelse. Bogen tager blandt andet fat på alle de punkter, hvori psykiatrien adskiller sig væsentligt fra den almindelige sundhedsret. Det er bogens force, at forfatterne har givet plads til en kort gennemgang af disse punkter. Endvidere tager forfatterne hensyn til de bestemmelser fra Grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som har indflydelse på dansk psykiatri. Bogen henvender sig til alle, der arbejder med området, og som ønsker at være ajour med den seneste viden inden for psykiatritret. Bogen er skrevet i et lettilgængeligt sprog.

Udkommet på Jurist- og Økonomforbundets Forlag. 240 sider. 475 kr.

Fra uddannelsessystemets udkant

Af Laust Torp Jensen

Lærer ved Vestermarksskolen i Aars, Laust Torp Jensen, sætter specialundervisning og dens historie i Danmark under lup. Bogen trækker tråde tilbage til 1800-tallets første forsøg på undervisning af de åndssvage, Statens Åndssvageforsorg, og den langsomme mentalitetsændring, der i 1980 endelig resulterede i, at multihandicappede børn nu også blev omfattet af børns grundlovssikrede ret til undervisning.

Med udgangspunkt i Vestermarksskolen fortæller bogen, hvordan vi har behandlet udviklingshæmmede og multihandicappede på kommunalt, regionalt og landsplan. Desuden bliver udviklingen i uddannelsespolitikken og ikke mindst samfundets og den enkeltes syn på de åndssvage fortalt, fortæller bogen forfatter. Karakteristisk for udviklingen er, at området fra begyndelsen har befundet sig i spændingsfeltet mellem et humanistisk menneskesyn og et tekniskvidenskabeligt menneskesyn.

Udkommet på Forlaget Frydenlund. 173 sider. 249 kr.

KOMMUNALREFORMEN

Silke, Emilie og Kaj

Socialpædagogerne har udgivet pjecen 'Her er mit liv', der handler om seks forskellige personer, der har brug for særlig støtte

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Silke, Emilie og Kaj har det til fælles, at de har brug for den særlige specialiserede socialpædagogiske indsats. Treårige Silke har en svær hjerneskade efter iltmangel under fødslen, 23-årige Emilie kæmper med en alvorlig spiseforstyrrelse, og 63-årige Kaj er blind og desuden udviklingshæmmet.

Efter kommunalreformen i 2007 fik kommunerne det fulde ansvar for det specialiserede socialområde. En nylig offentliggjort evaluering af kommunalreformen peger på, at kommunerne ikke altid er i stand til at løfte opgaven på det særlige sociale område.

I pjecen 'Her er mit liv' ønsker Socialpædagogerne at vise, hvad det er for en gruppe borgere, som har brug for en særlig social indsats. Det er fortællingerne om Silke, Emilie og Kaj plus tre andre personer med så store fysiske, psykiske og sociale problemer, at de har brug for en specialiseret støtte.

– Det er ofte en støtte, som er så specialiseret, at der ikke er grundlag for, at den enkelte

kommune kan drive og udvikle et tilbud til dem, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

– Silke, Emilie og Kaj er nogle af de borgere, der bliver allermost berørte af politikerens beslutninger. De har ikke ressourcer til at forholde sig til den kommende tids mere eller mindre abstrakte snak. Derfor vil vi meget gerne tale på deres vegne.

Et nationalt ansvar

Socialpædagogerne ønsker, at det skal være et klart nationalt ansvar, at mennesker med særlige behov får hjælp af højeste faglige kvalitet, og støtten skal være til stede hele vejen rundt, fortæller Benny Andersen.

– Det kræver en højt specialiseret indsats på tværs af kommunerne. Derudover skal vi tage stilling til, hvor opgaven skal placeres.

Heldigvis er der i Danmark et kompetent socialpædagogisk personale, der kan tilbyde behandling i verdensklasse. Men kvalitet kommer ikke af sig selv, fortæller Benny Andersen.

– Det kræver uddannelse og faglighed. Derfor ønsker vi at sikre specialiseringen gennem en selvstændig socialpædagogisk uddannelse og et stærkt forskningsmiljø. ■

Pjecen 'Her er mit liv' kan downloades som pdf-fil på Socialpædagogernes hjemmeside: www.sl.dk/herermitliv

Landsmøde i netværket for socialpædagoger, der arbejder med udstødte og marginaliserede

30. og 31. maj 2013 på Pejsegården i Brædstrup

Unge, misbrug og psykiatri

Oplæg v. psykolog Steen Guldager, speciallæge i psykiatri Henrik Rindom, socialpædagog Jesper Pedersen, samt bruger Jørgen Vikelsøe Pedersen. Debatoplæg vedr. SKP-ordningen v. Helle Strunge, Socialstyrelsen

Tilmeldingsfrist: 1. maj 2013

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/marginaliserede

Årstræf for pensionister og efterlønsmodtagere 2013

19. – 21. august 2013 på Hotel Pejsegården i Brædstrup ved Horsens

Program og åbning for tilmelding kommer senere og bliver annonceret her i Socialpædagogen og på vores hjemmeside

Når unge skal hjælpes på ret kurs

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 09/13 er mandag den 15. april kl. 12.00.

Socialministeren har udråbt den omdiskuterede familiebehandlingsmetode MST som en særlig effektiv metode i arbejdet med udsatte børn og unge. Men hvad er det metoden kan?

Af Anna Glavind, kommunikationskonsulent i CFK, og Randi Nørup, programdirektør i MST-DK

Socialministeren udpegede i foråret 2012 fire typer familiebehandling som særligt effektive, når det gælder hjælp til udsatte børn og unge. Det skete på baggrund af en rapport fra Rambøll, som analyserede de økonomiske gevinster ved at omlægge indsatsen i retning af en tidlig, intensiv og systematisk forebyggelse, bl.a. ved at styrke forældrekompetencer.

Multisystemisk Terapi (MST) indgik i analysen, fordi metoden anses for at være veldokumenteret.

Men MST, som blev hentet til Danmark fra USA i 2003, er stadig en omdiskuteret terapiform i nogle faglige kredse.

Kritikken mod MST handler bl.a. om, at det er et manualbaseret amerikansk koncept. I Danmark er vi ikke vant til at arbejde med så faste rammer og stringent systematik. Vi foretrækker det frie metodevalg. Men det systematiske er netop en af MST's styrker. Vi arbejder meget intensivt med alle de systemer, som spiller en rolle i den unges liv (deraf betegnelsen multisystemisk), og vi tilbyder nogle fælles redskaber, som alle kan bruge til at trække i samme retning på samme tid.

At MST er en evidensbaseret metode betyder bl.a., at MST-terapeuterne primært bruger terapeutiske metoder, hvor der er evidens for effekten, fx kognitiv terapi og systemisk familieterapi. Desuden dokumenteres og kvalitetssikres både behandlingen og resultaterne løbende. Fx gennemgås alle interventioner, mål og analyser i en sag hver eneste uge, og der laves systematiske rapporter.

Forældre som nøglepersoner

MST tager udgangspunkt i forældrenes resurser og lærer både dem og den unge nye redskaber til at forbedre relationerne i familien.

Selvom mange har været gode forældre i barnets tidlige år, kan de komme til kort, når børnene bliver teenagere og har særlige vanskeligheder, fx ADHD-problematikker. I afmagt overlader forældrene styringen til den unge og det er et alt for stort ansvar. Derfor giver vi dem nogle nye redskaber til at arbejde med relationen til den unge og generobre lederskabet i familien.

Redskaberne er ofte meget konkrete og enkle. Det handler fx om at arbejde med regler og belønningssystemer, med at skabe faste strukturer og rutiner i familien og med at lære konflikthåndtering, herunder også at lære forældrene at kommunikere med varme og anerkendelse.

Det kan lyde meget simpelt, fx at hjælpe med at skabe nogle gode rutiner, men for mange familier er det et stort genembrud at finde ud af, at det er nødvendigt med faste sengerutiner og struktur på aktiviteterne om morgenen, for at deres unge kommer af sted til skolen.

MST er blevet kritiseret for at have for meget fokus på forældrene. Men forældrene er nøglepersoner i den unges liv og det er i forhold til dem,

at følelserne er i spil. Desuden kommer og går vi professionelle, mens forældrene følger den unge hele livet.

Koordinering mellem systemerne

Familierne fremhæver selv, at det er en kæmpe lettelse, at terapeuterne påtager sig koordineringen i forhold til de mange systemer.

Forældrene kan være stærkt frustrerede, fordi de ofte oplever, at de render panden mod muren i det offentlige. For at give dem rum til at arbejde med relationerne i familien, aflaster vi dem derfor i starten af et MST-forløb. Men vi arbejder samtidig med skridt for skridt at ruste dem til at samarbejde med systemerne på en hensigtsmæssig måde.

Vi må dog erkende, at MST-terapeuterne også støder mod barrierer, fx i de kommunale systemer, som arbejder i et andet tempo end MST, der er en intensiv indsats over tre til fem måneder.

Portræt af en familie

Men lad os kigge på, hvad det så konkret har betydet for en af de familier, der har været gennem et MST-forløb. På en temadag for nogle måneder siden fortalte otte familier om deres erfaringer – en af dem var Birthe og Brian, der fortalte, hvordan de fik en helt ny forståelse af datteren og nye handlemuligheder.

– I mange år levede vi i en slags undtagelsestilstand i familien. Vi sad ligesom på nåle, og frygtede konstant Elisabeths voldsomme udbrud.

Sådan fortæller Birthe, som er mor til Elisabeth. Allerede som lille havde Elisabeth en tendens til at rode sig ind i

MST er blevet kritiseret for at have for meget fokus på forældrene. Men forældrene er nøglepersoner i den unges liv og det er i forhold til dem, at følelserne er i spil. Desuden kommer og går vi professionelle, mens forældrene følger den unge hele livet

konflikter, men udfordringerne tog til, da hun var 12-13 år. Hun fik sværere ved at følge med i skolen og forsøgte mere og mere, begyndte at hænge ud med andre unge med antisocial adfærd, eksperimenterede med lightergas og havde rigtig mange konflikter med især moderen og lillesøsteren. Hun kommanderede rundt med alle og kastede med ting. Elisabeth havde det rigtig skidt, og truede på et tidspunkt med at gøre skade på sig selv.

– Vi følte virkelig, at vi var ved at miste grebet, og frygtede hele tiden, hvad det næste blev, fortæller Birthe.

Familien forsøgte at få hjælp i kommunen og var med papfar Brians ord hele den kommunale værktøjskasse igennem uden den store succes. Først da MST kom ind i billedet, vendte det.

Ny viden ændrer relationen

– Mødet med MST var en helt ny tilgang til at tackle en familie, der var så presset som os. Det var en kæmpe lettelse, at MST-terapeuten tog over med nogle af kontakterne vedrørende Elisabeth, så vi kunne få tid og kræfter til at løse de situationer, der opstod internt i familien, fortæller Brian.

En vigtig faktor var den tætte kontakt til MST-terapeuten, der kom i hjemmet flere gange om ugen, og derfor oplevede Elisabeths voldsomme udbrud. Hun fik sat skub i en udredning, som afdækkede, at Elisabeth både havde kognitive vanskeligheder i form af en mild retardering og en ADHD-problematik, og at hun var ekstremt sensitiv over for stimuli.

Den nye viden gav forældrene en dybere forståelse af datteren, så de kunne møde hende på en ny måde.

– Indtil da havde ingen rigtig set de problemer, Elisabeth havde. Derfor virkede de tilbud, vi havde fået, ikke, siger Birthe og Brian og fortæller, at en simpel ting som et par hovedtelefoner, som kan lukke lydene ude, så Elisabeth bedre kan slappe af, har været til stor hjælp.

Med nye MST-redskaber oplevede familien at få nye handlemuligheder

– Før, når der var konflikter, kørte vi med op. Med MST lærte vi at tænke i grøn, gul og rød zone. Vi blev bedre til at stoppe op i konflikten og lade Elisabeth dampe af, før vi tog emnet op igen. Efter mange års kampe var familien så slidt, at de i samarbejde med terapeuten valgte at

sende Elisabeth til et opholdssted for unge med særlige udfordringer. Med støtte fra MST lykkedes det forældrene at fastholde Elisabeth på opholdsstedet, så hun kunne gennemføre 10. klasse.

Elisabeth er nu flyttet for sig selv. Hun får lidt bostøtte og er gået i gang med en uddannelse som social- og sundhedsassistent.

– Hvis MST ikke var kommet på banen, havde Elisabeth helt sikkert ikke været, hvor hun er i dag, understreger Birthe og Brian.

Resultater

Hvert år opgør MST resultaterne af behandlingen. I den seneste opgørelse fra 2011, havde i alt 72 familier fået hjælp gennem MST. Ved behandlingens afslutning havde 92 pct. af de unge ikke begået ny kriminalitet og 93 pct. af de unge var ikke blevet anbragt eller genanbragt på en institution.

I mange tilfælde kan vi hjælpe familier, der står på tærsklen til en anbringelse, så den unge kan blive boende hjemme. Men nogle gange kan den unges vanskeligheder være så store eller familien så slidt af at have kæmpet for at få den rette hjælp, at det bedste er en anbringelse.

Her kan den grundige udredning i MST-forløbet pege på, hvilken type indsats, der i stedet kan hjælpe den unge, og vi kan hjælpe med at forberede den unge og familien samt opholdsstedet, så det bliver en god og holdbar løsning. ■

Den omtalte temadag gentages i 2013. Se www.mstdanmark.dk

KREDSNYT & KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND

Informationsmøde om det kommende Socialtilsyn**21. maj kl. 12.00 – 16.00**

Medborgerhuset, Sal C, Bindsevs Plads 5, 8600 Silkeborg. I samarbejde med Dansk Socialrådgiverforening og Silkeborg Kommune inviterer Kreds Øst- og Kreds Midt- og Vestjylland ansatte, der bliver berørt af det kommende Socialtilsyn, til informationsmøde. På mødet vil der både blive lejlighed til at høre om Silkeborg Kommunes planer og ikke mindst om, hvordan man er stillet ansættelsesretligt, hvad enten man overgår til den nye enhed eller ikke. Tilmelding senest 13. maj på www.sl.dk/midtog-vestjylland eller www.sl.dk/østjylland

MIDTSJÆLLAND

Tur til Karen Blixen Museet m.m. for seniorer**11. juni**

Se opsamlingssteder med bussen på www.sl/midtsjælland. Tag med på en tur til Karen Blixen Museet, hvor der er en guidet rundvisning. Herefter er der spisning på Asminderød kro. Dernæst går turen til Rudolph Tegnernes Museum og Statuepark, hvor der også er guidet rundvisning og afslutning med kaffe. Tilmelding senest 1. maj til midtsjaelland@sl.dk eller på tlf. 7248 6550.

Seniorrejse til Tjekkiet**2. – 7. september**

Se detaljer under Storkøbenhavn.

NORDJYLLAND

Faglig afdeling lukket**19. april**

På grund af internt møde har kontoret lukket for telefonisk og personlig henvendelse den 19. april.

Limfjordsløbet 2013**26. maj kl. 11.00**

Vodskov Hallen. Kredsen forærer 50 billetter til Limfjordsløbet til medlemmer i kredsen. Kom og få en god oplevelse! Læs mere på www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 2. maj kl. 12.00 til kredskontoret på 7248 6100 eller nordjylland@sl.dk. Oplys cpr.nr., navn og løbedistance.

Besøg på Døgncenter Motellet i Hjørring**28. maj kl. 17.00 – 19.00**

Døgncenteret Motellet, Nordbovej 5, 9800 Hjørring. Hjørring Kommunes døgninstitution for unge. Der bor 24 unge på Motellet i alderen fra 13-23 år, som har mange problemstillinger. Eivind Grepperud vil fortælle om motellets hverdag og de udfordringer, de har i dagligdagen. Tilmelding senest den 18. maj til nordjylland@sl.dk med oplysning af navn og cpr.nr. eller på www.sl.dk/nordjylland – se under arrangementer.

NORDSJÆLLAND

Cafémøde for familieplejere

7. maj, 4. juni, 6. august, 3. september, 1. oktober, 5. november og 3. december. Kredens lokaler, Østergade 6B, Hillerød. Mød andre familieplejere og vær med i debatter om relevante emner. yderligere oplysninger: Thomas Svendsen 7248 6600, nordsjaelland@sl.dk. Tilmelding ikke nødvendig.

Så ta'r vi cyklerne frem!**9. juni – Sjælsø Rundt**

Traditionen tro inviterer kredsen til at deltage i motionscykelløbet Sjælsø Rundt, 50 km. Turen afsluttes med picnic i Dyrehaven. Læs mere på kredsens hjemmeside. Tilmelding senest 24. april til nordsjaelland@sl.dk eller storkoebenhavn@sl.dk

STORKØBENHAVN

Seniorcafe**25. april kl. 10.00 – 12.00**

Cafe Glad, Rentemestervej 76, 2400 København NV. Vi starter en ny tradition, hvor vi mødes til en kop kaffe og en masse råhygge en gang om måneden. Den sidste torsdag i hver måned fra kl. 10-12. Vi gir den første kop kaffe. Vi glæder os til at se dig.

Så ta'r vi cyklerne frem!**9. juni – Sjælsø Rundt**

Traditionen tro inviterer kredsen til at deltage i motionscykelløbet Sjælsø Rundt, 50 km. Turen afsluttes med picnic i Dyrehaven. Læs mere på kredsens hjemmeside. Tilmelding senest 24. april til nordsjaelland@sl.dk eller storkoebenhavn@sl.dk

Seniorrejse til Tjekkiet**2. – 7. september**

Fællesrejse for seniorer fra BUPL og Socialpædagogerne i kreds Midtsjælland, Storkøbenhavn og Storstrøm til Tjekkiet. Liberec, udflugt til Frydlant, Prag, Jicin, og Bøhmiske Paradis. Pris pr. person i delt dobbeltværelse kr. 3.900 – tillæg for eneværelse kr. 750. Henvendelse til: Klingenberg, Priorgade 3, 4200 Stagelse, info@klingenberg-rejser.dk

Seniorsektionen

Fra 55 år er du velkommen til at deltage i seniorernes arrangementer. seniorerne@yahoo.dk / 2489 1061. Kontonummer: 5332 000024491.

STORSTRØM

Forårstur til Stevnfortet med seniorsektionen**2. maj**

Vi skal opleve Danmarks nye koldkrigsmuseum. Der er kun 10 grader under jorden, så tag en trøje og travsko med. Det koster 110 kr. at få en guidet tur. Derefter frokost for egen regning. Seniorsektionen sørger for transport – opsamling meddeles ved tilmelding. Forventet afgang på første opsamlingssted kl. 9.00, hjemkomst kl. 18.00 – 19.00. Tilmelding senest 20. april til Else Karlsson på else@netkarlsson.dk eller tlf. 2164 9540.

Seniorrejse til Tjekkiet**2. – 7. september**

Se detaljer under Storkøbenhavn.

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund og Vordingborg Kommune

Første tirsdag i hver måned kl. 9.30 – 12.00. Kredskontoret, Kæppgårdsvej 2C, Nr. Alslev. Kom og mød andre familieplejere. Du behøver ikke at tilmelde dig. Vi sørger for kaffe og te. Se indkaldelser m.m. på www.sl.dk/storstrom under familieplejere. Vil du vide mere, så kontakt Ulla Janas på tlf. 5125 2360 / mail.ujanas@privat.dk eller Anette Worregård på tlf. 2446 7238 / mail.anette@worregaard.dk

Cafémøder for familieplejere i Lolland Kommune

3F's lokaler, Havnegade 19, Nakskov. Første tirsdag i hver måned, und-

tagen januar, juli og august kl. 9.30 – 13.00. Kom og mød andre familieplejere og vær med til at debattere forskellige, spændende emner og få faglige input. Tilmelding er ikke nødvendig, medbring selv kaffe og evt. brød. Yderligere oplysninger: Leif Utermöhl, 2013 1566, leif.u@mail.dk

SYDJYLLAND

Netværksmøde for familieplejere i Aabenraa/Tønder/Sønderborgområdet**16. april kl. 9.00 – 12.00**

HK's lokaler, Brunde Øst 16, Rødekro. Mail med dagsorden sendes til alle medlemmer af Kreds Sydjylland, der er registreret som familieplejere i Aabenraa/Tønder/Sønderborgområdet, og som vi har mailadresse på. Send os din mailadresse, hvis du ikke modtager en mail. Tilmelding senest 13. april til den netværksansvarlige – se www.sl.dk/sydjylland

Netværksmøde for familieplejere i Koldingområdet**17. april kl. 9.00 – 12.00**

BUPL's lokaler, Gejlhøvedsgård 14B, 6000 Kolding. Mail med dagsorden sendes ud til alle medlemmer af Kreds Sydjylland, der er registreret som familieplejere i Koldingområdet, og som vi har mailadresse på. Send os din mailadresse, hvis du ikke modtager en mail. Tilmelding senest den 13. april til den netværksansvarlige – se www.sl.dk/sydjylland

Netværksmøde for familieplejere i Esbjerg/Vardeområdet**17. april kl. 9.00 – 12.00**

3F's lokaler, Vestkraftgade 1, 6700 Esbjerg. Mail med dagsorden sendes ud til alle medlemmer af Kreds Sydjylland, der er registreret som familieplejere i Esbjerg/Vardeområdet, og som vi har mailadresse på. Send os din mailadresse, hvis du ikke modtager en mail. Tilmelding senest den 13. april til den netværksansvarlige – se www.sl.dk/sydjylland

Informationsmøder om efterløn**22. april, 30. april og 13. maj kl. 16.00 – 18.00**

22. april: Vestkraftgade 1, salen på 3. sal, 6700 Esbjerg. 30. april: BUPL's

lokaler, Gejlhøvegård 14B, 6000 Kolding. 13. maj: HK's lokaler, Brunde Øst 16, 6230 Rødekro. Se mere og tilmeld dig senest en uge før arrangementet på www.sl.dk/syddjylland

Besøg på Ribe Kunstmuseum for seniorer

23. april kl. 11.00 – 13.00

Sct. Nicolaj Gade 10, 6760 Ribe. Særdstilling af Skagenmalerier. Evt. efterfølgende spising på Backhaus på egen regning. Foreningen betaler for guidet rundvisning og entré for medlemmer. Påhæng og BUPL's medlemmer betaler 55 kr. Du er velkommen til at invitere ægtefælle, ven eller vindende med. Tilmelding senest 15. april til Arne Larsen tlf. 7544 5488.

ØSTJYLLAND

Informationsmøde om det kommende Socialtilsyn

21. maj kl. 12.00 – 16.00

Se detaljer under Kreds Midt- og Vestjylland. Tilmelding senest 13. maj på www.sl.dk/østjylland

Cafémøde for familieplejere

22. maj kl. 09.30 – 12.30

Kulturhuset, Stemannsgade 2, 8900 Randers. På mødet vil der være mulighed for at stille spørgsmål til fagforeningen og få kollegial sparring fra andre familieplejere. Tilmelding senest den 15. maj på www.sl.dk/østjylland eller på mail oestjylland@sl.dk

LILLEBÆLT

Ledersektionens generalforsamling

19. april kl. 9.00 – 13.00

Uddannelsesstedet Fredeicia, Mosegårdsvej 2, 7000 Fredericia. Dagsorden iflg. vedtægterne. Læs mere og tilmeld dig senest den 15. april på www.sl.dk/lillebaelt eller på lillebaelt@sl.dk

Temadag for arbejdsmiljørepræsentanter

24. april kl. 12.00 – 16.00

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Emnet er 'Når skaden er sket'. Hvad gør man, når et medlem rammes af en arbejdsskade, hvem skal og har ret til at melde skaden? Der ydes ikke frikøb til temadagen, så du skal ansøge din arbejdsgiver om tjenestefrihed. Maks. 25 deltagere. Læs mere og tilmeld dig senest 18. april på www.sl.dk/lillebaelt / lillebaelt@sl.dk

1. maj i Odense

1. maj kl. 9.00

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Folketingsmedlem Pernille Rosenkrantz-Theil holder 1. maj-talen, her vil hun sætte fokus på, hvordan vi i en økonomisk krisetid kan bevare og udvikle vores velfærdssamfund. Kl. 11.30 er der afgang til 1. maj på Flakhaven. Optøget går derefter til Kongens Have. Se øvrige 1. maj-arrangementer på www.sl.dk/lillebaelt

Kurser ved Neuropsykologisk Praksis Aarhus

Kognitiv Adfærdsterapeutisk behandling over for ADHD; unge og voksne

29. maj kl. 10.00-17.00 eller 11. sep. kl. 10.00-17.00

ADHD-diagnoser i historisk perspektiv og aktuelt, diagnostik og udredning. Kognitive og adfærdsterapeutiske grundprincipper. Behandleren som 'jurist og politiker'. Fokus på 'standarder og ambitionsniveau' i behandlingen – og meget mere

Underviser: Børneuropsykolog & supervisor Lona Bjerre Andersen
Pris: 1.900,00 kr. (inkl. forplejning, ekskl. moms)

Rusmidler, Hjerne og Kognition

30. maj kl. 10.00-17.00 eller 12. sep. kl. 10.00-17.00

Fokus på de mest almindelige rusmidler og deres virkemåder i hjernen, utilsigtede virkninger på kort og lang sigt, 'uppers' og 'downers', hvad sker der når man 'brænder hjernen af?' – og meget mere

Underviser: Neuropsykolog Heine Lund Pedersen
Pris: 1.900,00 kr. (inkl. forplejning, ekskl. moms)

Sted: Neuropsykologisk Praksis Aarhus, Gammel Munkegade 6D i Aarhus C

Se det fulde opslag på:
www.neuropsykologiskpraksis.dk

Tilmelding til: lona@neuropsykologiskpraksis.dk

Vi underviser også gerne hos jer

Desuden supervisionsforløb ved psykolog Lona Bjerre Andersen

Fru C. Hermansens Mindelegat

I ovennævnte legat er nogle legatportioner ledige. Ifølge legatfundatsen skal halvdelen af legatets nettoindtægt anvendes til støtte af børnepsykiatrisk forskning, medens den anden halvdel skal anvendes til opfyldelse af psykisk syge børns behov, som der ikke vil være mulighed for at få dækket af det offentlige.

Forskningsansøgninger skal indeholde oplysning om ansøgerens CPR-, CVR- eller SE-nummer, forskningsprotokol og al relevant dokumentation. Ansøgninger til opfyldelse af børns behov skal indeholde barnets CPR-nummer og al relevant dokumentation. Samtidig bedes oplyst registrerings- og kontonummer i pengeinstitut til brug for overførsel af eventuel legatportion. Ansøgninger, der ikke indeholder nævnte oplysninger, vil ikke blive behandlet.

Ansøgninger med bilag skal i 3 eksemplarer være indsendt til undertegnede senest den 1.5.2013.

Ansøgningerne forventes behandlet i maj måned, og alle ansøgere vil derefter blive orienteret i slutningen af juni måned.

På bestyrelsens vegne

Advokat Carsten Kirstein ApS
Nikolaj Plads 26
1067 København K

'Børn med særlige behov skal udvikles særligt'

Temadag for ledere og pædagoger, der arbejder med børn med multiple funktionsnedsættelser

28. maj 2013 i Kolding

Læs mere og tilmeld dig på www.socialtlederforum.dk

PÆDAGOGISK MASSAGE

– et redskab til personlig og pædagogisk vækst

Se forårets program på www.cfpm.dk

Er magtanvendelser nødvendige?

Af Gry Rambusch, advokat

Den seneste Solhaven-sag er mildest talt rystende. 12 personer er nu sigtede efter den strengeste voldsparagraf for vold forøvet mod unge anbragte på Solhaven i perioden 2005-2012. Det er en rystende, men nødvendig sag. Vi er nødsaget til at få prøvet sagen for domstolene og lade en dommer i straffesagerne afgøre, hvorvidt handlingens karakter var nødvendig, og om der er proportionalitet mellem magtanvendelsen og den situation, som parterne befandt sig i. Jeg tror det ikke. Sagen kommer efter min mening til at danne præcedens.

I Solhaven-sagen mener jeg, det er temmelig afgørende, at de sigtede personer efter det oplyste ikke har en pædagogisk uddannelse, hvorfor de naturligvis ikke har fagligheden til at varetage børn og unge, der er så skadede, at udadreagerende adfærd næsten må forventes. Børn og unge – mennesker – som netop er blevet anbragt på et opholdssted for at sikre deres udvikling – og overlevelse. Det er, som jeg ser det, et udtryk for dårlig pædagogik, hvis man som 'fagperson' vurderer, at skadede mennesker udvikler sig positivt ved at man forsætter overgrebene og den ydmygende adfærd. Det har de omhandlede børn og unge set rigeligt til i deres opvækst.

Magtanvendelsesbekendtgørelsen er det regelsæt, der regulerer magtanvendelser og beskriver de tilfælde, hvor fysisk magtanvendelse på opholdssteder er tilladt, altså lovligt. Sådanne tilfælde skal indberettes hver eneste gang uanset

omstændighederne omkring situationen. Det er ikke op til den enkelte pædagog eller det enkelte opholdssted at vurdere lovligheden.

Jeg mener, at man bør se på det enkelte opholdssteds frekvens i indberettede magtanvendelser. Er hyppigheden for høj, bør man som tilsyn stille spørgsmål til den pædagogik, man praktiserer på stedet.

Der er efter det oplyste anvendt magt på Solhaven som et led i opdragelsen, altså adfærdregulering. Det er efter min opfattelse ikke lovligt. Som jeg ser det, har de personer, der er sigtet i Solhaven-sagen, ikke haft de fornødne kompetencer eller værktøjer til at varetage skadede børn og unge. Og vi skal som samfund naturligvis stille krav om, at det netop er fagudannet personale, der varetager disse børn, unge og psykisk syge.

Kommunerne betaler rask væk 1,2 mio. kr. om året i gennemsnit for en anbringelse. Vi skal som fagpersoner drage omsorg for, at der investeres korrekt, så barnet eller den unge får det fulde udbytte af sin anbringelse.

Solhaven-sagen er ikke enestående. Det er naivt at tro. Der er megen efterladenhed på dette område. ■

Gry Rambusch er selvstændig advokat og ekspert i anbragte og udsatte børns retssikkerhed. Hun er selv tidligere anbragt og er tilknyttet Huset Zornig som juridisk rådgiver.

- Hvor mange magtanvendelser var der på din arbejdsplads igennem hele 2012?
- Vil det være et mål at ramme nul-frekvensen?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik